

Підтримай профспілки, які захищають тебе

РЕКВИЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ
БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ПРЕЗИДІЯ ПОДАЛЬШІ ДІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛОК

ПИТАННЯ РУБА
ЯК ВИКОНАЄ УРЯД ВИМОГИ
ПРОФСПІЛОК?

Чи дотримається Уряд під час прийняття важливих рішень принципів «прозорості»?

Основне питання – обговорення стану виконання вимог профспілок, Резолюції акції протесту 23 грудня 2014 року.

КОНФЕРЕНЦІЯ

ШЛЯХИ ТА СУ-
ЧАСНІ МЕТОДИ
ВИРІШЕННЯ
ПРОБЛЕМ ВНУ-
ТРІШНЬО ПЕРЕ-
МІЩЕНИХ ОСІБ
У СФЕРІ
ЗАЙНЯТОСТІ

№ 5 (779) | 5.02.2015

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ | «Ми не маємо повторювати практику 90-х років, коли високотехнологічні підприємства в нашій країні були знищені», – про це заявив Голова ФПУ Григорій Осовий щодо зупинки «Південмашу». .02

БЮДЖЕТ | ФПУ підготувала пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» та окремих законів, прийнятих «під бюджет». .02

АКТУАЛЬНО | «ПВ» публікує детальну схему «Як вийти із зони АТО». Для зручності респондентів схема подається російською мовою. .03

СПЕЦВИПУСК | ЧОМУ ПРОБУКСОВУЄ ЗАХИСТ ДЕРЖАВИ?

ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ

Чергова, четверта хвиля мобілізації до лав Збройних Сил України стартувала 20 січня. Відбуватиметься вона у три етапи, аж до літа включно. Почалась мобілізація досить неоднозначно. Попри оптимістичні заяви влади, населення не надто охоче відгукнулося на указ Глави держави. При цьому навіть у Міністерстві оборони відверто зізнаються, що до

армії потраплять недосвідчені або непридатні за станом здоров'я люди. Точної кількості мобілізованих ані в Генштабі, ані в Адміністрації Президента не називають, посилаючись на військову таємницю. Заявляють, що план буде виконано. Тоді чому не шикуються черги біля військових комісаріатів? Причини з'ясовували «Профспілкові вісті». .08

Шаран Барроу: «У 2015 році міжнародний профспілковий рух зіткнеться з низкою викликів» .05

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

ГОЛОВА ФПУ ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ
ВЗЯВ УЧАСТЬ У ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ
В ІА «ГОЛОСУА»

«Ми не маємо повторювати практику 90-х років, коли високотехнологічні підприємства в нашій країні були знищені», – про це заявив Голова ФПУ Григорій Осовий під час прес-конференції в ІА «ГолосUA», присвяченій загрози повної зупинки промислового гіганту «Південмаш».

Як повідомляє інформаційно-аналітичний центр ФПУ, в зв'язку з відсутністю замовлень на продукцію Південний машинобудівний завод ім. А. Макарова («Південмаш» (м. Дніпропетровськ) частково призупинив свою роботу. У профспілці «Південмашу» повідомили, що співробітникам держпідприємства протягом останніх пір року не виплачують заробітну плату.

Григорій Осовий наголосив на провідній ролі держави у визначенні подальшої долі високотехнологічних вітчизняних підприємств, таких як «Південмаш», ДП «Антонов», колишній Харківський турбінний завод та ін. У стратегії подальшого розвитку держави потрібно або визнати ці галузі пріоритетними, або провести реструктуризацію таких підприємств і їх перепрофільовання. «В умовах падіння обсягів ВВП, зниження зарплат, фактичного знищення системи соціального страхування, коли мільйони наших співвітчизників

втрачають роботу, це може призвести до повного колапсу на ринку праці. Сьогодні на 43 млн українців легально працевлаштовані лише близько 9 млн. На початку 90-х років цей показник становив 26-27 млн. Така кількість офіційно працюючих не здатна повною мірою забезпечити як функціонування соціальної сфери, так і обороноздатність країни, та ще й прогнати свої родини», – зазначив Голова ФПУ.

На жаль, у нинішній програмі діяльності Уряду ми не бачимо системності в економічній політиці держави, що дає шанс на виживання та подальший розвиток таким великим промисловим підприємствам, як «Південмаш». Однак, коли готувалася Угода про асоціацію з ЄС, профспілки пропонували провести дискусію з найбільш чутливих питань, таких як вплив зони вільної торгівлі на вітчизняний ринок праці, і наголошували на необхідності перехідного періоду для розробки та впровадження нових

технічних регламентів для української продукції, адаптації вітчизняного законодавства в трудовій сфері і т. ін.

Ще однією конструктивною пропозицією профспілок, що повністю відповідає загальноєвропейським нормам, було внесення змін до законодавства про держзамовлення, а саме: при проведенні тендерів на держзакупівлі до конкурсу потрібно допускати лише ті компанії, які ведуть соціально-відповідальний бізнес, тобто дотримуються чинного законодавства, в тому числі щодо своєчасності виплати зарплати, гідно ставляться до найманих працівників, інвестують у розвиток виробництва, а не перераховують гроші в офшори. «Ми маємо докласти всіх зусиль для того, щоб зберегти унікальний промисловий і трудовий потенціал України!», – наголосив профспілковий лідер.

У прес-конференції також взяли участь експерти з економічних питань.

ПРИВІТАННЯ

Шановні журналісти!

Щиро вітаю колектив редакції з нагоди 25-річчя виходу в світ першого номера газети Федерації профспілок Рівненщини «За відродження», який виважено та об'єктивно висвітлює профспілкові життя Рівненщини та діяльність Федерації профспілок України, відкрито висловлює свою громадянську позицію. Важливо, що завдяки часопису профспілок слово доходить до кожної перинки. Газета цікава як для ветеранів, так і для молоді, має своїх постійних дописувачів і поціновувачів. Завдяки професіоналізму та журналістській майстерності редакційного колективу газета постійно перебуває у вирі подій, на самому вістрі профспілкової полеміки. Схвально, що газета та її творчий колектив шукає нові форми і методи подачі інформації. Бажаю колективу газети «За відродження» нових творчих успіхів. Хай журналістське перо буде гострим, а думка неупередженою та правдивою.

Григорій ОСОВИЙ,
Голова ФПУ

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

НАПРАВЛЕНО ПРОФСПІЛКОВІ
ПРОПОЗИЦІЇ
ДО ДЕРЖБЮДЖЕТУ-2015

У рамках проведення соціального діалогу Федерацією профспілок України підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» та окремих законів, прийнятих «під бюджет», а саме: законопроектів «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо бюджетних ініціатив) і «Про внесення змін до законодавчих актів щодо відновлення соціально-

го захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ. У листі Голови ФПУ до міністра фінансів України зазначається, що пропозиції профспілок спрямовані на відновлення соціально-економічних прав працівників, пропонуються їх розглянути, а про результати поінформувати на засіданні Президії ФПУ та Спільного представницького органу об'єднань профспілок.

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ПРОФСПІЛОК
ХАРКІВЩИНИ ДО КАБІNETУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Об'єднання профспілок Харківської області, трудові колективи Харківщини вкрай негативно сприйняли прийняття владою окремих положень Державного бюджету на 2015 рік та низки законодавчих актів «під бюджет», що скасовують соціально значущі економічні права та гарантії працівників.

У зверненні виконком ОПОХ до КМУ зазначає: через стрімку девальвацію гривні, зростання цін на товари першої необхідності, житлово-комунальні послуги та лікарські засоби більшість родин області відчули істотне погіршення життєвого рівня. Склалися парадоксальна ситуація, коли працююча людина не може забезпечити гідний рівень життя собі та своїй родині. Попередні звернення профспілок до гілок влади всіх рівнів щодо вирішення нагальних соціально-економічних питань не враховані, а відсутність соціального діалогу з громадськими організаціями, в тому числі профспілками, призводить до поглиблення соціальної напруги в суспільстві та трудових колективах. Профспілки Харківщини стур-

бовані ситуацією, що складається в енергетичній галузі, зокрема вугільній. Скасування державної підтримки вугледобувних підприємств призведе до їх ліквідації, масштабної кризи в галузі, зруйнування працівників, збільшення навантаження на соціальні фонди та матиме вкрай негативні наслідки для економіки України в цілому. Члени профспілки вугільної промисловості висловили готовність захищати свої права, соціальні гарантії всіма законними заходами. Об'єднання профспілок Харківської області висловлює солідарну підтримку Профспілки вугільної промисловості України щодо збереження соціальних прав і гарантій шахтарів та забезпечення ефективної роботи підприємств вугільної галузі.

АКТУАЛЬНО

ПРОФСПІЛКИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ: ЧИ БУДЕ
ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗА КОШТИ СОЦСТРАХУ?

Голова Закарпатської обласної ради профспілок Іван Король звернувся з листом до Голови Верховної Ради України Володимира Гройсмана та Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка у зв'язку із ситуацією, що склалася довкола нещодавно прийнятого Верховною Радою Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці».

Сергій БАРАНЧИКОВ
Закарпатська обласна рада
профспілок

Цим документом фактично ліквідовано оздоровлення працюючих та членів їх сімей за рахунок коштів державного соціального страхування. Усе це викликало справедливе обурення і соціальну напругу серед застрахованих осіб, оскільки вони позбавлені можливості оздоровлюватися у санаторно-курортних закладах, а їхні діти – в дитячих оздоровниках. Це тим більше неприпустимо, оскільки Фонд

соціального страхування формується за рахунок коштів застрахованих осіб шляхом відрахувань із заробітної плати. До того ж, не-

впоприйнятій Закон вступає в протиріччя із Законом України «Про оздоровлення та відпочинку дітей», який нині є чинним.

Враховуючи те, що до 15 лютого Кабінет Міністрів України має внести на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо змін до Державного бюджету України на 2015 рік, Закарпатська обласна рада профспілок просить паралельно внести зміни і до Закону України від 28 грудня 2014 року № 77-VIII щодо відновлення оздоровлення працюючих та членів їх сімей за рахунок коштів державного соціального страхування. Торік за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в області було оздоровлено понад 3,8 тис. працівників та 6,2 тис. дітей.

АКТУАЛЬНО

ЯК ВИКОНАЄ УРЯД ВИМОГИ ПРОФСПІЛОК?

Чи дотримається Уряд під час прийняття важливих рішень принципів «прозорості, привабливості, служіння народу, захисту споживачів», передбачених «Стратегією-2020» Президента України?

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, попри об'єднання механізму встановлення цін і тарифів на соціально важливі товари та послуги, вжиття ефективних упереджувальних заходів для соціального захисту вразливих категорій населення.

Під час зустрічі 23 січня ц. р. представників об'єднань профспілок із головою Представництва МВФ в Україні Жеромом Ваше профспілки наголосили на неприпустимості перекладання Урядом тягара так званих реформ на пересічного громадянина, адже кинуті напризволяще люди готові до рішучих дій, і це продемонструвала акція протесту профспілок 23 грудня 2014 року.

Відтак місія Міжнародного валютного фонду ще на тиждень подовжила роботу в Києві.

У Кабінеті Міністрів приховують подробиці переговорів із місією МВФ, яка прибула в Україну на початку січня. Але, за інформацією Бюджетного комітету Верховної Ради, одна з основних вимог МВФ – підвищення тарифів для населення на газ у сім разів для покриття дефіциту «Нафтогазу».

Як раніше повідомляв Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, Уряд прагне якнайшвидше привести тарифи до ринкових показників і до 2017 року збільшити вчетверо вартість енергоресурсів.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Під час зустрічі 23 січня ц. р. представників об'єднань профспілок із головою Представництва МВФ в Україні Жеромом Ваше профспілки наголосили на неприпустимості перекладання Урядом тягара так званих реформ на пересічного громадянина, адже кинуті напризволяще люди готові до рішучих дій, і це продемонструвала акція протесту профспілок 23 грудня 2014 року.

Відтак місія Міжнародного валютного фонду ще на тиждень подовжила роботу в Києві.

У Кабінеті Міністрів приховують подробиці переговорів із місією МВФ, яка прибула в Україну на початку січня. Але, за інформацією Бюджетного комітету Верховної Ради, одна з основних вимог МВФ – підвищення тарифів для населення на газ у сім разів для покриття дефіциту «Нафтогазу».

Як раніше повідомляв Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, Уряд прагне якнайшвидше привести тарифи до ринкових показників і до 2017 року збільшити вчетверо вартість енергоресурсів.

Нагадаємо, що постановою Кабінету Міністрів від 17 квітня 2014 р. № 106 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 2014 р. № 81» з 01 травня 2015 року передбачено підвищення роздрібних цін на природний газ на 40% та на не менш ніж 40% тарифів на тепло.

Прийняття нормативно-правових актів НКРЕКП щодо встановлення роздрібних цін на природний газ, що використовуються для потреб населення, диференційованих залежно від річного обсягу та видів споживання, не менш ніж на 40% більше встановлених з 1 травня 2014 року, передбачено в Плані заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди в 2015 році (відповідний проект розпорядження Кабінету Міністрів розглядався на засіданні Кабміну; 30 січня ц. р. профспілки надіслали до Кабінету Міністрів свої зауваження та пропозиції до нього).

Тож як виконає Уряд вимоги профспілок?

Ми наблизимось до європейських соціальних стандартів чи будемо ще більшими аутсайдерами?

Розвиток подій багато в чому залежить від того, на яких умовах надаватимуться Україні чергові кредити.

КОРОТКО

ПІДПИСАНО УГОДУ ПРО СПІВПРАЦЮ

2 лютого підписано Угоду про співпрацю між Об'єднанням профспілок Харківської області та народним депутатом України Олександром Кіршом. Укладення Угоди має на меті забезпечити співробітництво сторін у сфері за-

хисту трудових прав працівників – членів профспілок, інтересів профспілкових організацій області всіх рівнів. Сторони вважають таку співпрацю дієвим механізмом у захисті трудових прав усієї профспілкової громади області.

ПРОФСПІЛКОВЦІ РІВНЕНЩИНИ СПІВПРАЦЮЮТЬ З НАРОДНИМИ ОБРАНЦЯМИ

Тривають робочі зустрічі голови ФПО Миколи Шершуна з законотворцями, обраними від Рівненщини до Верховної Ради України. Так, відбулася зустріч з народним депутатом Сергієм Свешком. Соціальні питання, якими переймаються профспілковці, близькі Сергію Миколайовичу ще з часів

його роботи міським головою Сарн. Саме тому пропозицію голови ФПО щодо співпраці з обговорення шляхів прийняття запропонованих ФПУ змін до законодавства він сприйняв із розумінням, наголосивши, що вслякото сприятиме розв'язанню порушених проблем, у тому числі через прийняття законодавчих актів.

ПОТРІБЕН ЖИВИЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЛЮДЬМИ

Народні депутати фракції Політичної партії «Об'єднання «Самопоміч» підтримали позицію ФПУ щодо недопущення прийняття проекту Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (реєстр. № 1581 від 22.12.2014) в нинішній редакції.

Голова фракції подякував очільнику українських профспілок за активну громадянську позицію та небайдужість і вболівання за майбутнє України, а також наголосив на важливості «живого зв'язку з людьми» для плідної законотворчої роботи.

Докладніше читайте на сайті ФПУ pfsu.org.ua.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

КАК ВЫЕХАТЬ ИЗ ЗОНЫ АТО?

- 1** Составить заявление на пропуск
Указать фамилию, имя, отчество, паспортные данные, место регистрации, причины пересечения линии соприкосновения, маршрут следования, идентификационный код.
Ксерокопии документов, подтверждающие данные, приведенные в заявлении.
Ксерокопии документов, подтверждающие степень родства (для лиц, которые планируют посещать родственников в/не зоны АТО).
Правоустанавливающие документы на автомобиль при выезде на авто

- 3** При выезде иметь при себе следующие документы

- гражданам Украины – при условии предъявления любого документа, определенного законодательством Украины «О гражданстве Украины» или «О порядке выезда из Украины и въезда в Украину граждан Украины»;
- лиц, не достигших 16-летнего возраста с соблюдением требований Правил пересечения государственной границы гражданами Украины (постановление КМУ от 27.01.1995 № 57) и пропуском;
- иностранные и лиц без гражданства – по паспортным документам и пропускам.

- 4** Выехать из опасной зоны через один из трех пропускных коридоров:

- Горловка – Артемовск
- Донецк – Мариуполь
- Новозосковск – Красноармейск – Талаковка – Мариуполь

- 2** Принести этот пакет документов на ближайший украинский блок-пост, через который планируется выезд.

Обязательно убедиться в том, что документы зарегистрированы в журнале!

Телефоны для справок:

«горячая линия» Донецкой ОГА
0-800-507-506

«горячая линия» Кабинета Министров Украины
0-800-507-309

Пункты выдачи пропусков:

- Мариуполь ГУ ГУМВД (092) 314-02-44, (067) 684-58-76, (097) 010-94-25
- Великая Новоселовка, РО ГУ ГУМВД (092) 14-12-56, 314-05-69, (062) 432-11-82
- Дебальцево, РО ГУ ГУМВД (067) 334-24-04
- Старобельск, ГУ ГУМВД (064) 612-47-08, 612-02-50

В случае отказа

можно обжаловать решение у руководства Координационного центра при штабе АТО:

☎ 092 318 05 08
067 334 07 95
✉ kc_sarmat@ukr.net

Подается мовою оригіналу

СПІВЧУТТЯ

29 січня відійшов у вічність голова первинної профспілкової організації ПАТ «Укртатнафта» **Сергій Володимирович Куксевич**. Протягом усього періоду своєї діяльності він успішно захищав трудові права та інтереси працівників, багато уваги приділяв підтримці високого рівня безпеки праці, становленню молодих кадрів, розвитку культури і спорту, організації відпочинку нафтоперіодників, допомагав ветеранам, багатодітним родинам.

Сергій Володимирович запам'ятався як надзвичайно толерантна та чуйна людина. Він крізь роки проніс любов до людей, прагнення їм допомогти, мав впевненість у власних силах, завжди міг розраховувати на взаємодію друзів і колег. Трудовий шлях Сергія Володимировича відзначений багатьма нагородами, його портрет занесено до Галереї Трудової Слави підприємства, він обирався до складу обласної та Центральної Ради профспілки.

Світла пам'ять про чудову людину назавжди залишиться в серцях тих, хто мав щастя спілкуватися з ним. Ми глибоко сумуємо з приводу тяжкої втрати – смерті Сергія Володимировича Куксевича та висловлюємо щире співчуття родині покійного.

ЦР ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ХІМНАФТОХІМПРОМУ УКРАЇНИ,
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ,
ПЕРВИННА ПРОФОРГАНІЗАЦІЯ ПАТ «УКРТАТНАФТА»

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ – ПОДАЛЬШІ ДІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛОК

5 лютого у Міжнародному центрі культури і мистецтв відбулося чергове засідання Президії Федерації професійних спілок України, одним з основних питань порядку денного якого стало обговорення стану виконання Вимог профспілок, Резолюції акції протесту 23 грудня 2014 року, а також подальших дій щодо захисту прав членів профспілок.

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ

Нагадаємо, що у зв'язку з урядовими ініціативами антисоціального змісту, що вже призвели до значного обмеження соціальних прав громадян, гарантованих Конституцією України, зокрема оплати праці, соціального захисту, пенсійного забезпечення, охорони здоров'я, освіти, та ігнорування законодавчих пропозицій профспілок за рішенням Президії ФПУ 23 грудня 2014 року в Києві відбулася Всеукраїнська акція протесту профспілок. На мітингу, в якому взяли участь понад 10 тисяч спільчан з усіх регіонів та галузей України, прийнято Резолюцію та Вимоги, які оперативно надіслали Прем'єр-міністру Арсенію Яценюку та Голові Верховної Ради Володимирі Гройсману. Крім того, профспілки звернулися до Президента України Петра Порошенка – як гаранта дотримання конституційних прав і свобод громадян із проханням не допустити порушення конституційних, трудових прав громадян під час прийняття антисоціальних рішень.

За підсумками Всеукраїнської акції протесту Президією ФПУ прийнято рішення 23 грудня минулого року щодо застосування процедури колективного трудового спору в разі обмеження Кабміном конституційних прав працівників при формуванні проекту Державного бюджету України на 2015 рік та неналежного реагування на ініціативу СПО об'єднань профспілок щодо початку колективних переговорів з укладення Генеральної угоди на новий строк.

На звернення профспілок Голова Верховної Ради Володимир Гройсман дав доручення депутатським фракціям урахувати Вимоги учасників акції при розгляді проектів законів. Крім того, Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк доручив міністру соціальної політики Павлу Розенку, міністру фінансів Наталії Ярьско, міністру економічного розвитку і торгівлі Айварасу Абрамовичусу провести відповідну роботу з питань, порушених учасниками акції протесту. Проте офіційної відповіді ні від Кабінету Міністрів України, ні від зазначених центральних органів виконавчої влади досі так і не отримано.

Кроком назустріч щодо виконання Вимог профспілок можна вважати лише проведення 19 січня ц. р. робочою зустріччю з міністром соціальної полі-

тики Павлом Розенком, у ході якої досягнуто домовленості щодо початку підготовчої роботи з укладення Генеральної угоди на новий строк. 21 січня ц. р. Уряд схвалив склад робочої групи повноважних представників від центральних органів виконавчої влади для ведення колективних переговорів на національному рівні.

Варто зазначити, що завдяки активним діям профспілок усіх рівнів, у т. ч. Всеукраїнській акції протесту профспілок, численним зверненням до парламентських комітетів, фракцій, широкомасштабній інформаційно-роз'яснювальній роботі, оперативному реагуванню на кожну урядову ініціативу, вдалося не тільки не допустити прийняття низки норм, якими передбачався значний наступ на права громадян, а й дещо пом'якшити окремі запропоновані Урядом антисоціальні заходи.

Проте найбільш принципові питання влада таки проігнорувала, а саме: «заморожено» розміри мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на рівні грудня 2013 року (інфляція за 2014 рік склала 25%), позбавлено працівників та їхніх дітей права на санаторно-курортне лікування за рахунок страхових внесків, збільшено податки для населення з низькими та середніми доходами. Залишилися невирішеними питання повернення боргів із заробітної плати, підвищення оплати праці, особливо для працівників бюджетної сфери, зростання безробіття. Крім того, існує загроза скасування для молоді пільг та стипендій, підвищення пенсійного віку, безоплатності надання медичних та освітніх послуг тощо.

Враховуючи, що Уряду дано доручення до 15 лютого ц. р. внести на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо змін до Державного бюджету України на 2015 рік, фахівцями апарату ФПУ та членських організацій з метою відновлення та забезпечення соціально-економічних прав працівників підготовлено кілька законопроектів, які планують надати суб'єктам законодавчої ініціативи для подання і врахування.

Зважаючи на неналежне реагування на Вимоги учасників Всеукраїнської акції протесту профспілок, а також погіршення соціально-економічного стану працівників унаслідок прийняття низки законів та Державного бюджету України на 2015 рік, Президія ФПУ визнала незадовільний стан виконання Кабінетом Міністрів України Ви-

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

мог учасників Всеукраїнської акції протесту профспілок від 23 грудня 2014 року.

ПРАВО НА СТРАЙК

Під час засідання члени Президії також чітко окреслили позицію ФПУ щодо реалізації права працівників на страйк та дії профспілок на його відстоювання. Під час обговорення зазначалося, що в Україні, як і в багатьох країнах світу, право працівників на страйк закріплено в Конституції України. Порядок здійснення права на страйк встановлено Законом України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Законодавство Укра-

захисту своїх законних прав та інтересів право на страйк.

Через надмірно ускладнений механізм застосування права на страйк та низку обмежень на рівні законодавства реалізовувати це право в Україні стає дедалі важче. Відтак маємо потребу невідкладного належного правового врегулювання реалізації права на страйк у національному законодавстві, що сприятиме ефективному вирішенню колективних трудових спорів та конфліктів, забезпеченню стабільності в суспільстві.

Члени Президії також зазначили, що право на страйк останнім часом ставиться під сумнів на міжнародному рівні.

го дня дій на захист права на страйк.

«НІ» ВІЙНІ!

Учасники засідання розглянули текст Звернення постійної комісії Ради ФПУ з питань рівності прав жінок і чоловіків щодо мирного врегулювання ситуації на сході країни.

Президія ФПУ також постановила делегувати до складу Української частини Платформи громадянського суспільства Голову ФПУ Григорія Осорова, розглянула питання про антикризові заходи акціонерних товариств і суб'єктів господарювання ФПУ в умовах різкого погіршення соціально-

Завдяки активним діям профспілок усіх рівнів, у т. ч. Всеукраїнській акції протесту профспілок, численним зверненням до парламентських комітетів, фракцій, широкомасштабній інформаційно-роз'яснювальній роботі, оперативному реагуванню на кожну урядову ініціативу, вдалося не тільки не допустити прийняття низки норм, якими передбачався значний наступ на права громадян, а й дещо пом'якшити окремі запропоновані Урядом антисоціальні заходи. Проте найбільш принципові питання влада таки проігнорувала, а саме: «заморожено» розміри мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на рівні грудня 2013 року, позбавлено працівників та їхніх дітей права на санаторно-курортне лікування за рахунок страхових внесків, збільшено податки для населення з низькими і середніми доходами.

їни передбачає можливість застосування страйку як крайнього засобу вирішення колективного трудового спору у зв'язку з відмовою роботодавця задовольнити вимоги найманих працівників.

Останнім часом через зростання обсягів заборгованості із заробітної плати, масові вимушені звільнення «за власним бажанням» та «за згодою сторін», політику жорсткої економії за рахунок здешевлення витрат на роботу силу, погіршення умов праці, заморозування зарплат, зниження соціальних гарантій тощо працівники змушені все частіше використовувати для

У зв'язку із вищевикладеним та підтримку рішення Генеральної ради МКП щодо визначення 18 лютого 2015 року Всесвітнім днем дій на захист права на страйк Президія ФПУ постановила провести до Всесвітнього дня дій на захист права на страйк широку дискусію за участі представників сторін соціального діалогу з метою визначення позиції роботодавців та Уряду стосовно юридичної практики МОП щодо права на страйк, а також розгляду стану реалізації права працівників на страйк в Україні. Членським організаціям ФПУ рекомендовано провести заходи до Всесвітньо-

економічної ситуації в країні, про делегування представників ФПУ до складу правління Фонду соціального страхування України. Також члени Президії заслухали інформацію про надходження благодійних внесків на відродження Будинку профспілок, про взаємодію з народними депутатами і парламентськими фракціями, про ситуацію з профспілковими організаціями у Донецькій та Луганській областях.

На момент здачі номера в друк засідання Президії ФПУ ще тривало. Докладніше про ухвалені рішення читайте в наступному номері «ПВ».

РОЗМОВА З ГЕНЕРАЛЬНИМ СЕКРЕТАРЕМ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК (МКП) ШАРАН БАРРОУ

Шаран Барроу, Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок (МКП), ділиться власними поглядами на майбутні труднощі, пов'язані, зокрема, з правом на страйк і глобальними ланцюгами постачань, що будуть обговорюватися в МОП у цьому й наступному роках.

– Озираючись на 2014 рік, якими були основні досягнення міжнародного профспілкового руху і в яких напрямках варто поліпшити роботу?

– Глобальне економічне середовище залишається вельми ворожим до трудящих. Глобальна економіка все ще не в порядку, рівень безробіття перевищує показники, що спостерігалися до глобальної фінансової кризи, а мільйони трудящих залишаються без роботи та соціального захисту. Все більше й більше країн звужують демократичний простір, а рівень довіри до урядів та інститутів нижче, ніж будь-коли в новітній історії.

У такій ситуації Конгрес МКП в Берліні прагнув запропонувати профспілковому руху інструменти подолання цих труднощів. Конгрес, що проходив інноваційно й інтерактивно, затвердив плани роботи за трьома основними напрямками: профспілкове зростання; стійкі робочі місця, стабільний дохід і соціальний захист; реалізація прав.

Ріст профспілок критично важливий, якщо ми збираємося переформувати світову дійсність і забезпечити соціальну та економічну справедливість. Академія за організації МКП, навчивши на кінець року понад 500 осіб, є основним елементом підтримки стратегії зростання. Нині ми спостерігаємо, як випускники Академії, серед яких багато молоді і жінок, беруть на себе роботу із залучення нових членів у всіх регіонах, застосовуючи знання та навички, які Академія допомогла їм розвинути. Органайзинг є основою всього того, що робить МКП, і в 2014 році багато зусиль було додано для вбудовування цілей і стратегій за організації в заходи з нашими членськими організаціями, глобальними профспілковими федераціями за всіма параметрами нашої роботи.

Щодо стійких робочих місць, стабільного доходу і соціального захисту, то торік нам удалось досягти реальних успіхів, хоча попереду нас чекає велика робота. Ми бачимо визнання наших вимог у міжнародних процесах, таких як Цілі сталого розвитку ООН після 2015 року, і вбудували міцні союзи з ін-

У 2015 році міжнародний профспілковий рух зіткнеться з низкою викликів

шими організаціями, націленими на досягнення економічної справедливості та сталого розвитку.

Ключовою частиною цієї діяльності стала інтенсифікація діяльності з організації в профспілку трудящих у неформальній економіці та формалізація їх зайнятості. Це величезне завдання, але ми також розуміємо, що самі трудящі прагнуть вступити у профспілки задля захисту гідності та прав на роботі, і ми допомагаємо їм у цьому.

Ми також досягли успіхів у питаннях створення стійких робочих місць. Зміна клімату – величезна проблема для всієї планети. Ми все ще повинні заручитися підтримкою і зобов'язаннями з боку достатньої кількості урядів, але інтеграція нашої політики справедливого перетворення і створення робочих місць при переході до низьковуглецевої економіки все ж відбувається.

Реалізація прав – це постійний виклик профспілковому руху протягом всієї його історії. Ми сформували «список

особливого контролю» – список пріоритетних країн, де загрози трудящим і їхнім правам особливо сильні. Це дозволяє нам концентрувати нашу солідарність там, де це найбільш нагально, але і вести кампанії на захист прав повсюдно.

Ми інтенсифікували нашу юридичну роботу і в 2014 році почали формувати глобальну мережу юристів, готових захищати права на робочому місці. Публікація нашого Глобального індексу також чинить додатковий тиск на просування реформ у низці країн. Ми також домоглися успіху в просуванні прав та об'єднанні у профспілку домашніх працівників, і сьогодні набирає обертів наша кампанія «Розраховуйте нас!» (Count us in!), націлена на зростання представництва жінок у профспілках і на ринку праці.

Наша кампанія проти сучасного рабства викликала резонанс у всьому світі, зокрема в зв'язку із скандалом щодо системи «кафала» в країнах Перської затоки і в Катарі, де про-

ходитиме Чемпіонат світу з футболу 2022 року. Правителі Катару все ще не зробили необхідних кроків щодо дотримання фундаментальних прав трудящих, не зробила належних кроків і ФІФА, але ми будемо продовжувати тиск, і він буде тільки посилюватися. Позитивно те,

Ріст профспілок критично важливий, якщо ми збираємося переформувати світову дійсність і забезпечити соціальну та економічну справедливість.

що Міжнародний олімпійський комітет зайняв позицію лідера з реалізації прав трудящих у ході підготовки і в рамках спортивних заходів, зобов'язавши міста, що подають заявки на проведення Олімпійських ігор, продемонструвати можливість забезпечення дотримання трудових прав.

Одним з ключових досягнень 2014 року стало створення нової субрегіональної структури в

арабських країнах – Арабської конфедерації профспілок. У дійсно демократичних профспілок в регіоні, який рясніє порушеннями прав трудящих, тепер є своя власна структура, яка водночас підтримує їх участь в існуючих регіональних організаціях МКП в Африці та Азійсько-Тихоокеанському регіоні.

У кінцевому рахунку, нашу політику роблять успішною дії наших членських організацій, глобальних профспілкових федерацій та профспілкових активістів, і я б хотіла віддати належне відданості та рішучості величезної кількості людей у кожному куточку світу в прагненні досягти рівності і справедливості для трудящих.

– Вас було переобрано Генеральним секретарем МКП. Які ваші завдання на цій позиції?

– Ми виділили три пріоритетних напрямки діяльності, сформульованих на нашому Конгресі та засіданні Генеральної ради в грудні.

Перший – глобальні ланцюги постачань, гідний мінімальний розмір оплати праці та формалізація неформальної роботи. Співпрацюючи з глобальними профспілковими федераціями і нашими членами, ми домагаємося законів про гідну мінімальну оплату праці та закликаємо глобальні бренди до відповідальності за цим параметром.

Другий – викорінення рабства та примусової праці. Центральним завданням тут є кампанія щодо Катару і припинення системи «кафала», а також реалізація Протоколу МОП з примусової праці в глобальному масштабі.

Третій – кліматична справедливість та промислова трансформація, де ми просуваємо амбітну угоду з клімату на саміті ООН у Парижі із справедливими заходами при переході та підтримкою переговорного процесу з роботодавцями для переходу на траєкторію низьковуглецевої економіки із стабільними і гідними робочими місцями.

Підготовча робота, яку ми провели за останні кілька років щодо прав жінок, міграції, молодіжної зайнятості, прав трудящих, розвитку та інших

основних проблем, буде й надалі розвиватися в рамках нашої стратегічної концепції. Ми також плануємо посилити нашу роботу з охорони праці. Це амбітний план, який може бути реалізований за умови залучення і підтримки профспілкових активістів на регіональному та національному рівнях.

Департамент міжнародної роботи ФПУ

КОНФЕРЕНЦІЯ

НОВІ ПІДХОДИ МАЮТЬ ДАТИ РЕЗУЛЬТАТ

Шляхи та сучасні методи вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб у сфері зайнятості, роль соціальних партнерів і державної служби зайнятості в їх розв'язанні обговорювалися під час науково-практичної конференції, що відбулася 30 січня в Інституті підготовки кадрів ДСЗ.

Фото Кирилла ЛАТИШЕВА

Тетяна РУБАН
«ПВ»

У заході взяли участь міністр соціальної політики України Павло Розенко, виконуючий обов'язки директора Державного центру зайнятості Ярослав Кашуба, народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, а також представники Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, Федерації профспілок України, Державної служби зайнятості, громадських організацій, експерти міжнародних організацій, провідні науковці та волонтери.

У своїй доповіді Павло Розенко звернув увагу присутніх на те, що останнього року Україна зіткнулася з тими ризиками, до яких держава та органи влади не були готові: «У мирний час ми не готувалися до того, що будемо мати справу майже з 1 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які всередині країни будуть шукати соціального захисту, житло, роботу тощо. Вже на сьогодні ми маємо понад 950 тис. переселенців, які обліковані в управліннях соціального захисту населення. Це понад 670 тис. сімей», – наголосив міністр. Він повідомив, що за останні декілька місяців на соціальному захисті цих родин держава виділила додатково до пенсійних та соціальних виплат майже 0,5 млрд гривень. «Окрім того, ми намагаємося зробити все, щоб люди, які перемістилися на підконтрольну українській владі територію, крім цих соціальних виплат, отримували в повному обсязі всі пенсійні виплати, соціальні допомоги, що здійснюються відповідно до законів України», – підкреслив Павло Розенко.

За дослідженнями, проведеними обласними структурами, потребують працевлаштування близько 90 тис. осіб. Найбільше навантаження відчувають Київ, Київська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька області.

Як зазначив Павло Розенко, на законодавчому рівні Міносоцполітики намагається допомогти вимушеним переселенцям не втратити роботу, зберегти робочі місця: «На минулому тижні у Верховній Раді України були внесені зміни до трудового законодавства, що дають можливість працівникам, які оформлені в зоні АТО або на при-

легких територіях, брати відпустки без збереження заробітної плати. Це, з одного боку, дає можливість працівнику не втратити робоче місце, з іншого – під час такої вимушеної перерви займатися пошуком роботи». Проте, за словами міністра, відповідно до звернень громадян, робота державної служби зайнятості є незадовільною. За минулий рік службі не вдалося змінити акценти в своїй роботі щодо переселенців.

У надзвичайній ситуації значно підвищується роль соціальних партнерів і державної служби зайнятості щодо невідкладного вжиття заходів активної політики зайнятості, організації професійного навчання, спеціалізації та підвищення кваліфікації за професіями, що користуються попитом у регіонах України, та відповідного вдосконалення законодавчої бази.

Учасники науково-практичної конференції констатували особливу важливість своєчасного вжиття дієвих заходів, спрямованих на забезпечення конституційного права внутрішньо переміщених осіб на працю, рівних можливостей у виборі професії та трудової діяльності. У зв'язку з цим виникає необхідність у створенні належних умов праці для реалізації економічної активності ВПО, стимулюванні роботодавців у збереженні та створенні робочих місць, використанні гнучких форм зайнятості.

Директор департаменту професійно-технічної освіти МОН України В'ячеслав Супрун акцентував увагу на необхідності охоплення професійним навчанням, перенавчанням і підвищенням кваліфікації більшої кількості переселенців з відповідним матеріально-технічним, навчально-методичним та кадровим забезпеченням. Для цього Міністерство освіти і науки готує, починаючи з 2015 року, здійснити збільшення або перерозподіл, у разі необхідності, ліцензованого обсягу набору слухачів для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації ВПО. Крім того, МОН всебічно сприятиме отриманню ліцензій відповідними навчальними закладами на провадження освітньої діяльності за найбільш затребуваними на ринку праці професіями та спеціальнос-

тями для професійного навчання переселенців.

Учасники конференції обговорили проект Програми працевлаштування та професійного навчання внутрішньо переміщених осіб на 2015–2016 роки, підготовлений Міністерством соціальної політики України відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України та за дорученням Президента України. Програма орієнтована на задоволення потреб ви-

мушених переселенців, посилення їхнього соціального захисту, забезпечення зайнятості та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

Програмою, зокрема, передбачено:

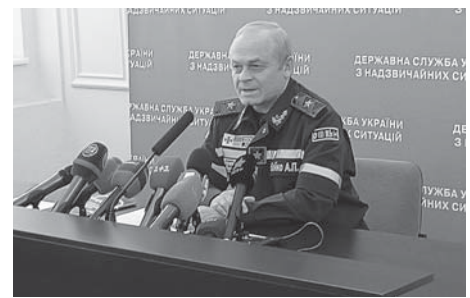
- створення соціально-економічних передумов для розвитку територій масового проживання переміщених осіб та відбудови постраждалих регіонів;

- розширення можливостей зайнятості внутрішньо переміщених осіб, у тому числі шляхом впровадження спільних з міжнародними організаціями проектів;

- охоплення професійним навчанням, перенавчанням та підвищенням кваліфікації більшої кількості внутрішньо переміщених осіб з відповідним матеріально-технічним, навчально-методичним та кадровим забезпеченням;

- удосконалення нормативно-правової бази, спрямованої на підвищення мобільності та зайнятості внутрішньо переміщених осіб та забезпечення їх соціального захисту від безробіття.

Запропоновані програмою нові законодавчі інструменти будуть спрямовані, зокрема, на підвищення зацікавленості роботодавців до працевлаштування переселенців, їхнього професійного навчання, розширення можливостей тимчасової зайнятості.

БРИФІНГ

НОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ ОРГАН ЗДІЙСНЮЄ РОБОТУ В ЗОНІ АТО

На сході України почала діяти Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Серед основних завдань комісії – гуманітарні операції, аварійно-рятувальні роботи та проведення евакуації у разі потреби.

Тетяна ЛАРИНА
«ПВ»

Як повідомив під час брифінгу перший заступник голови Державної служби з надзвичайних ситуацій Анатолій Бойко, до обов'язків комісії, зокрема, входять: здійснення заходів з евакуації, забезпечення функціонування об'єктів національної економіки та державного управління, паливно-енергетичного комплексу, транспортної інфраструктури, поштового зв'язку та всіх видів електричного зв'язку, а також реалізація заходів щодо охорони здоров'я та соціального захисту постраждалого внаслідок надзвичайної ситуації населення. Також Анатолій Бойко поінформував про основні завдання Державної комісії з техногенно-екологічної безпеки, утвореної відповідно до постанови № 18 від 26 січня, а саме: оповіщення населення про виникнення надзвичайної ситуації, проведення гуманітарних операцій, аварійно-рятувальних робіт та робіт із локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Головою ДСНС України дано доручення включити до складу оперативних груп фахівців будівельної та енергетичної галузі, сантехніків, фахівців у

сфері системи опалення (теплоносіїв) для цілодобового чергування, а також провести розрахунок та підготувати резерв автобусів для можливої евакуації мирного населення з небезпечних районів, відпрацювати безпечні маршрути для їх вивезення.

Анатолій Бойко наголосив на тому, що рішення Державної надзвичайної комісії, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими для виконання центральними і місцевими органами виконавчої влади. Перший заступник голови ДСНС звернувся до громадян з проханням не панікувати, адже введена режиму надзвичайної ситуації, як і режиму підвищеної готовності, не передбачає жодних обмежень для населення. У посиленому режимі працюють органи виконавчої влади. «Якщо виникають проблеми з виїздом громадян з небезпечної зони, будь ласка, звертайтеся до місцевих органів влади та координуйте свою діяльність з Державною службою з надзвичайних ситуацій за телефонами: 101 або (044) 247-30-02, а також регіональними комісіями з техногенно-екологічної безпеки у Луганській області: (0645) 71-48-83, (0645) 71-43-71 та Донецькій області: (0629) 51-59-01», – сказав Анатолій Бойко.

Серед основних завдань комісії – гуманітарні операції, аварійно-рятувальні роботи та проведення евакуації у разі потреби.

ЗАКАРПАТТЯ | СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

70-РІЧЧЯ ПЕРШОГО ПРОФСПІЛКОВОГО З'ЇЗДУ

Як свідчать історичні факти, розгортання профспілкового руху на Закарпатті наприкінці 1944 року набуло стадії, коли стало конче необхідним об'єднати розрізані профспілкові осередки в єдину профспілкову організацію. На підприємствах, фабриках, шахтах, в інших трудових колективах розгорнулася організаційно-масова і політична робота з підготовки Першого з'їзду профспілок. На той час у краї було створено 14 первинних організацій, що об'єднували 809 спілчан. Перший з'їзд професійних спілок Закарпатської України відбувся 21 січня 1945 року в м. Мукачеві, в залі місцевого кінотеатру. На з'їзд направили своїх делегатів усі 12 округів.

Сергій БАРАНЧИКОВ

У роботі з'їзду взяли участь 592 делегати з правом ухвального голосу та 78 запрошених. Серед делегатів були 396 робітників, 181 службовець, 93 педагоги, в числі присутніх – 57 колишніх партизан.

На порядок денний з'їзду було внесено три питання: «Про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною» (доповідач голова Народної Ради Іван Турянич), «Про завдання профспілок Закарпатської України» (доповідач Іван Петрушак), а також вибори Центральної Ради профспілок і ревізійної комісії.

З'їзд одностайно підтримав Маніфест про возз'єднання, прийнятий Першим з'їздом народних комітетів Закарпатської України, а також розглянув першочергові завдання профспілок Закарпаття.

Головна увага приділялася виробленню стратегії і тактики роботи профспілок в нових умовах. Якщо раніше вони фактично були цеховими організаціями з вузькообмеженими функціями, то тепер їхнє головне завдання полягало в тому, щоб активно включитися в роботу з відбудови народного господарства, налагодження виробництва, відродження економіки краю.

У галузі промисловості з'їзд зобов'язав профорганізацію активно допомагати Народній Раді і місцевим народним комітетам у найкоротший строк відновити виробництво на націоналізованих під-

приємствах, взяти участь у створенні органів управління, виконанні виробничих планів, підборі керівних господарських кадрів. Мова йшла також про те, що профспілки повинні предметно зайнятися організацією робітничого постачання, турбуватися про виділення працюючим земель під городи, рішуче боротися проти спекулянтів.

На приватних підприємствах перед профспілками постало завдання здійснювати контроль за їх власниками з тим, щоб вони не приховували запасів палива і сировини, не «заморожували» виробництво, регулярно забезпечували населення необхідними товарами. За двосторонніми угодами профспілок з приватними підприємцями передбачалося створити тут виробничі та культурно-побутові умови й оплати праці не гірші, ніж на державних підприємствах.

З урахуванням специфіки виробництва з'їзд визначив основні напрями діяльності профспілок у конкретних галузях: лісовій, харчовій промисловості, на залізничному

транспорті, в торгівлі, державних установах тощо.

Принципове значення мали резолюції з'їзду з питань охорони праці, заробітної плати і соціального забезпечення. З'їзд ухвалив рішення звернутися до Народної Ради Закарпатської України з вимогами про введення на підприємствах 8-годинного робочого дня, а для підлітків

до 18 років – 6-годинного; про встановлення двотижневої оплачуваної відпустки для трудівників, які працюють на даному підприємстві не менше одного року; про надання 8-тижневої оплачуваної відпустки вагітним жінкам, допомоги в поліпшенні житлових умов робітників і службовців.

З'їзд заклав профспілки розгорнути цілеспрямовану роботу з ліквідації неписьменності серед працівників, створення для спілчан вечірніх загальноосвітніх курсів і шкіл, організації широкої мережі клубів і бібліотек, залучення до участі в художній самодіяльності, занять фізкультурою та спортом.

На з'їзді було обрано Центральну Раду профспілок Закарпатської України в кількості 42 осіб на чолі з Іваном Петрушаком, заступником голови Іваном Шимомом, ревізійну комісію у складі 11 осіб, яку очолила Сирена Борканюк.

Значення Першого з'їзду профспілок Закарпатської України полягає в тому, що він об'єднав окремі профспілкові організації краю в єдину професійну спілку Закарпаття, визначив її головні напрями роботи.

КИЇВ | ГАЛУЗЬ

У ЦЕНТРИ УВАГИ – ПРОБЛЕМИ ПРАЦІВНИКІВ НАЗЕМНОГО ТРАНСПОРТУ

У грудні минулого року працівники комунального підприємства «Київпаstrанс» пікетували будівлю Уряду. Головна вимога муніципальних перевізників – повернути гроші, які їм заборгувала держава за кілька місяців, і вирішити питання перевезення пільговиків. Через заборгованість із заробітної плати стан справ на підприємстві критичний. Голова первинної профорганізації електротранспортників КП «Київпаstrанс» Сергій Болдинюк прокоментував «ПВ» ситуацію, в якій опинилися працівники підприємства.

«Звичайно, після тримісячної заборгованості із зарплати настрій у людей кепський. Гостроти ситуації надає проблема недофінансування за перевезення пільгових категорій пасажирів. Ці пільги не ми надаємо, надає держава, влада. Проте нас обвинувачують в тому, що ми не можемо підрахувати кількість пільговиків. А щоб їх підрахувати, необхідні засоби обліку. Для цього потрібно вкладати кошти ще й для введення «електроник» карток.

Ми перевозимо пасажирів – ось наш обов'язок. А щодо нашої експлуатаційної діяльності, то слід розуміти, що в кожен трамвай, тролейбус, автобус потрібно вкладати кошти, щоб він був у технічно справному стані. Щоб ми могли надавати якісні послуги з перевезення пасажирів, аби люди не ображались. Ми працюємо на ринку, а отже, владі треба якось реагувати на економічні можливості нашого підприємства. Ми можемо перевозити пільговиків, але тоді давайте нам стабільну систему фінансування на покриття збитків за ці перевезення.

Практично з початку 2002 року комунальне підприємство «Київпаstrанс» почало працювати на межі виживання. Під час кризи 2008–2009 років по кілька місяців не виплачувалася зарплата, підприємство працювало на межі економічної небезпеки. З роками негатив поступово накопичувався, та ще й на додачу до того, що сьогодні відбувається в державі. Усе це й спричинило кризу, в якій опинився «Київпаstrанс».

Якщо термін затримки зарплати становить місяць, люди ще якось терплять, розуміють ситуацію, а коли грошей не виплачують вже три місяці (що є неприпустимим), то терпіти вже ніхто не може. Тому пікетування будівлю Кабінету Міністрів України, яке ми провели в грудні 2014 року, це не просто «червоне світло», це збій у роботі на певних рівнях! Сьогодні не йдеться про підвищення зарплати. Але те, що було відпрацьовано, необхідно оплатити. Працівникам потрібно жити!

Тариф у 3 гривні був оприлюднений ще в 2013 році. І з нами погодився, що дійсно, це питання потрібно невідкладно вирішувати. Але його вчасно не ввели. І взагалі, якщо підвищувати тариф, то робити це треба поступово, щоб не так боляче відбивалося на гаманцях пасажирів. Коли збільшили тариф на проїзд у метро з 50 копійок до 2 гривень, у міському наземному транспорті також збільшили його до півтори гривні, але при цьому на 400 тис. зросла кількість пасажирів-пільговиків. І це відразу знівелювало економічну складову. Наразі ситуація з виплатою зарплати працівникам КП «Київпаstrанс» зрушилася з місця, почали погашати заборгованість за жовтень та листопад 2014 року. Ми сподіваємося на підтримку столичної влади, яка віднаде можливість для фінансування підприємства, а також кошти для компенсації перевезення пільгових категорій пасажирів у громадському транспорті».

Тетяна РУБАН,
«ПВ»

ЗВІТИ І ВИБОРИ

ТРИМАТИ РУКУ НА ПУЛЬСІ

Незважаючи на фінансові труднощі, Закарпатська обласна організація профспілки «Машприлад» намагається тримати руку на пульсі діяльності підприємств галузі, допомагати їх керівникам і профкомам у вирішенні соціально-економічних питань. Про це йшлося на обласній звітно-виборній конференції Профспілки машинобудівників і приладобудівників України, на якій про роботу за п'ятирічний період звітувала Марта Малета.

Сергій БАРАНЧИКОВ

З ініціативи профспілки значна увага приділяється колективно-договірному регулюванню соціально-економічних і трудових відносин. На всіх підприємствах укладені колективні договори. За всіх економічних негараздів, адміністрації та профкоми вишукують бодай найменші можливості поліпшити матеріальне

становище своїх працівників. Торік, згідно з колективними договорами, на запровадження передбачених законодавством пільг і гарантій працівникам спрямовано 42 тис. грн, на охорону праці відраховано 90 тис. грн, або 0,5% фонду оплати праці. Понад 90% профорганізації отримують кошти на культмасову, спортивну й оздоровчу роботу. Аби зберегти виробництво, галузеві підприємства краю

знаходять нові ринки збуту продукції, освоюють сучасні технології, намагаються працювати на перспективу. Тож у період великих випробувань для нашої країни у галузевих підприємств нашої області з'являється світло в кінці тунелю. Але машинобудівникам та приладобудівникам конче потрібна державна підтримка вітчизняного виробника. Своєю роллю у цих питаннях прагне знайти і галузева

профспілка, люди їй довіряють. На обласній звітно-виборній конференції виступили голова Закарпатської облпрофради Іван Король і голова ЦК Профспілки машинобудівників та приладобудівників України Анатолій Кубраченко, які також вручили нагороди кращим профактивістам галузі. Головою Закарпатської обласної ради профспілки «Машприлад» знову обрано Марту Малету.

Якщо термін затримки зарплати становить місяць, люди ще якось терплять, розуміють ситуацію, а коли грошей не виплачують вже три місяці, то терпіти вже ніхто не може.

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Особливості національної мобілізації

Чергова, четверта хвиля мобілізації до лав Збройних Сил України стартувала 20 січня. Відбуватиметься вона у три етапи, аж до літа включно. Почалась мобілізація досить неоднозначно. Попри оптимістичні заяви влади, населення не надто охоче відгукнулося на указ Глави держави. При цьому навіть у Міністерстві оборони відверто зізнаються, що до армії потраплять недосвідчені або непридатні за станом здоров'я люди. Точної кількості мобілізованих ані в Генштабі, ані в Адміністрації Президента не називають, посилаючись на військову таємницю. Заявляють, що план буде виконано. Тоді чому не шикуються черги біля військових комісаріатів? Причини з'ясовували «Профспілкові вісті».

ЧЕРГА ПЕРША, НЕ ОСТАННЯ

Останні події в зоні АТО свідчать, що президент Росії Володимир Путін не відмовився від своїх цілей. Триває масоване нарощування сил у зоні конфлікту. «У таких умовах потенціал Збройних Сил України, безперечно, потребує підкріплення. Більше того, окремі військові частини та підрозділи, які були укомплектовані призовниками з березня минулого року, потребують оновлення, а деякі частини – ротації. Тож четверта хвиля мобілізації просто необхідна», – зазначив директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський.

Насамперед призиватимуть тих, хто раніше проходив військову службу та здобув військову спеціальність. А вже потім залучатимуть тих, хто раніше в армії не служив. Таким попередньо потрібно здобути військовий фах у процесі перепідготовки. Навчатимуть мобілізованих упродовж місяця чи більше в навчальних центрах ЗС України.

Військові експерти, аналізуючи четверту хвилю, схиляються до думки, що робити ставку на тих, хто має відмітку про військову спеціальність, дещо помилково. Більше користі за нинішніх умов гібридної війни, стверджують ана-

літики, буде від тих, хто має досвід воєнних дій у гарячих точках.

Призиватимуть не тільки снайперів, водіїв та військових спеціалістів, а й лікарів, кухарів, фахівців заправних комплексів. Усіх, хто безпосередньо не визначає боеготовність, та без кого Збройні Сили обійтися не можуть.

Якщо соціальну базу минулих призовів становила переважно молодь, то односторонньою основою нинішнього призову будуть спеціалісти, люди старшого віку, що мають і бойовий, і адміністративний досвід у війську.

«Це вимушений крок з боку керівництва держави, адже потрібно зробити елементарні речі: відправити на ротацію бійців, які на передовій затрималися на кілька місяців. Чому так відбувається? Тому що в країні бракує військовослужбовців», – пояснює член парламентського Комітету з питань національної безпеки та оборони Верховної Ради сьомого скликання Юрій Сиротюк.

Чисельність Збройних Сил України, починаючи з 2000 року, зменшилася майже вчетверо. Замість 400 тисяч військовослужбовців на початку 2000 року в державі залишилося близько 150 тисяч, і вони фізично не справляються з викликами нинішнього часу.

Через брак військовослужбовців до армійських лав залучатимуть і жінок. Щоправда, на добровільній основі. Стосується призов представниць вузьких спеціальностей – медиків, зв'язківців. Нині в Україні військовозобов'язані жінки проходять медичну перепідготовку, аби надавати допомогу пораненим бійцям якщо не в зоні АТО, то у госпіталях і таборах, куди їх доправляють.

Дехто різко критикує воєначальників за такий вимушений крок. Тим часом у Норвегії наприкінці минулого року запровадили загальний військовий обов'язок для жінок. І це в країні, яка ні з ким не воює. Та відчуває, що російська загроза нікуди не дівається, тож завчасно подбала про підсилення власної армії.

ЧОМУ РІДШАЮТЬ ЛАВИ ДОБРОВОЛЬЦІВ?

Майже три сотні добровольців щодня записуються до Збройних Сил. Таку статистику наводять у Міністерстві оборони. І стверджують, що лише за січень служити за власним бажанням зголосилося майже три тисячі українців. Заступник голови парламентського Комітету з питань національної безпеки та оборони Семен Семенченко в коментарі Радіо Свобода наголошує, що треба всіляко сприяти мобілізації, насамперед добровольцям.

«Спостерігається тенденція, якої ми прагнули домогтися, що армія формуватиметься за рахунок тих, хто має мотивацію до дій, хто не тікатиме з фронту. Це будуть люди, які для себе все вирішили, які патріотично налаштовані та мають можливість тепер служити в армії», – сказав він.

Спікер АТО Андрій Лисенко взагалі у захваті від ініціативи молодих людей вступати до лав ЗС виключно на добровільній основі. «Буквально за кілька днів було сформовано ще один добровільний батальйон кількістю 500 осіб», – повідомив речник.

Можна лише захоплюватися людьми, які не з примусу готові взяти до рук

**За офіційними даними,
минулого року
мобілізовано близько
104 тисяч осіб.**

За ухилання від призову загрожує покарання за статтею 336 Кримінального кодексу України у вигляді позбавлення волі на термін від двох до п'яти років.

У Генеральному штабі повідомили, що в рамках четвертої хвилі мобілізації вже призвано 46 тисяч осіб із 52 тисяч залпових

виникнення надзвичайної ситуації, не пов'язаної з військовими діями. Тож наразі все правомірно».

Оголошувати чи ні воєнний стан, стверджують аналітики, це питання виключно в компетенції Президента України, його політичної волі та відповідальності. Лише він може ухвалити таке рішення. Очевидно, Главу держави стримує рішення про запровадження воєнного стану на сході країни зобов'язання перед західними партнерами.

Начальник управління військово-патріотичної роботи і сприяння територіальній обороні Товариства сприяння обороні України Юрій Чижмар переконалий, що в країні й досі немає воєнного стану через боязнь чиновників зізнатися на державному рівні в тому, що на сході України триває справжня війна. Тільки минулого тижня ВР, нарешті, визначила статус Росії як країни-агресора.

Однак ті, кому принесли повістку з комісаріату, використовують аргумент про незаконну мобілізацію, бо в країні не оголошено воєнний стан. Член правління Української Гельсінської спілки Володимир Яворський вважає, що за нинішнього правового режиму – режиму антитерористичної операції мобілізація проводиться не може і не повинна. «Країна або воює, або ні. Вона не може торгувати з іншою країною й одночасно вести з нею воєнні дії. Це маніпуляція людьми. Бо люди воюють, а олігархи торгують й заробляють», – критикує Яворський.

Тим часом у соціальних мережах з'являються повідомлення з приводу неправомірності мобілізації, поради та рекомендації, як уникнути чергового призову до ЗС України. На такі повідомлення реагують солдати зі сходу: «Чому ми сидимо в окопах, по коліна в багнюці, без харчів та води, а такі самі хлопці, як ми, ходять по Києву, сидять у кафе, ніби війни немає?»

Психолог Олексій Арестович коментує ситуацію: «Не досить оголосити мобілізацію. Треба ще правильно мотивувати людей. Цього зробити, на жаль, не вдалося. На людей тиснуть, а вони не розуміють, чому й для чого мають лишати сім'ї та наражатися на небезпеку».

Єдині думки тут немає і бути не може. З одного боку, всі українські чоловіки мають боронити свою Батьківщину. З іншого – потрібно називати речі своїми іменами. І якщо Росія з нами воює, то й називати це треба війною, а не прикривати примарною АТО.

зброю і боронити Україну. Бо на передовій лінії фронту найкраще воюють саме добровольчі батальйони. Контрактники та бойові офіцери підривають себе разом з танками, аби техніка не потрапила до ворога. Люди готові жертвувати собою, щоб врятувати життя іншим. У зоні АТО кажуть, що добровольці воюють краще, у них більше мотивації, більше ідейності. Однак ресурси суспільства, надто тієї частини, що живить армію патріотичними кадрами, фактично вичерпані. Невпинно скорочується база, що може дати армії ідейних солдатів, для яких війна з Росією буде не важкою повинністю, а втіленням священного конституційного обов'язку воювати за Україну.

Якщо у розпал боротьби за Крим 20% українських чоловіків ладні були встати на захист країни, то нині ця цифра виглядає песимістично – лише 2%.

Тим часом чимало експертів стверджують, що і ця цифра занижена. В українському суспільстві, переконують аналітики, доволі високий потенціал добровольчого руху, та його ще не навчилися

використовувати. Цим мають займатися не комісаріати, а осередки добровольчого руху, які хочуть і готові співпрацювати і з Міністерством оборони, і з Генштабом. Однак там від їхньої ініціативи чомусь відмовляються. Військові комісаріати зайняті формальним розсиланням повісток про призов.

Експерти звертають увагу ще на одну проблему. В умовах економічної кризи зазвичай кількість охочих добровільно піти до війська істотно збільшується. Пояснюють це не так патріотичними настроями, як елементарним браком робочих місць. Тож і такі тенденції слід враховувати. Та наголос, кажуть офіцери добровольчих батальйонів, що воюють на сході, треба робити насамперед на громадянській свідомості, патріотизмі. І паралельно кожного добровольця забезпечити соціальним пакетом. Щоб і він, і його родина відчували підтримку держави. Бо відсуття належна увага держави до бійців – це один аргумент не на користь зростання армії добровольців.

ВІЙНИ НЕМАЄ, А МОБІЛІЗАЦІЯ Є

Ті, хто не хочуть записуватися до лав добровольців, мають чимало запитань до Міністерства оборони, Генштабу, військових експертів. Лівова частка звернень – про правомірність чергової хвилі мобілізації. Адже в країні замість оголошеного воєнного стану й досі триває АТО, яка передбачає залучення спеціальних структур, а не простих громадян. Більшість експертів кажуть, що нинішня хвиля – це часткова мобілізація. Якщо в країні запровадять воєнний стан, це означатиме початок загальної мобілізації.

Директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський пояснює: «Згідно із законодавством усі мобілізаційні заходи поділяються на три частини. Загальна – під час оголошення воєнного стану. Часткова – при локальних конфліктах і рівнях агресії, які припускають запровадження воєнного стану в окремих регіонах. Спеціальна – у разі

СЛУЖИТИ НЕ МОЖНА «ВІДКОСИТИ»

Контингент людей, котрі не бажають приходити до військових комісаріатів, щодня збільшується. Нині списки тих, хто ухиляється від мобілізації, подають до міліції, прокуратури для правової оцінки таких дій. Кількість «відмовників» підраховують уже нинішньої весни, після завершення четвертої хвилі мобілізації. Всіх утікачів від служби в ЗС занесуть до єдиного реєстру.

Проблема ухилання від мобілізації стосується не лише України, а

й будь-якого суспільства. Експерти передікають, що кількість тих, хто ховається від повісток, сягне 40%. Цей показник залежатиме і від організації системи призову. Тим часом напередодні оголошення нової хвилі мобілізації Інтернет заряснів скептичними повідомленнями з приводу ефективності цього заходу, та й воєнної кампанії в цілому, позаяк для підняття патріотичного духу бійцям потрібні перемоги, а перебування у стані «перемір'я», але з регулярними втратами, дало зворотний ефект.

Підлив масла у вогонь і радник Президента Петра Порошенка Юрій Бірюков. На своїй сторінці у Фейсбук він назвав тих, хто не бажає воювати, «боягузливими шавками». Вони, мовляв, відважні тільки на словах. Ховаються, тікають за кордон цілими родинами, навіть до Росії ладні податися. Пізніше під шквалом критики пан Бірюков видалив свою гнівну проповідь, однак сказане ним досі жававо обговорюється. Те, що ухилання від призову тягне за собою карну відповідальність,

людей не дуже лякає. Вони ухиляються від мобілізації не тому, що бояться за своє життя, а тому що не отримали від держави навіть обіцянки, що в разі поранення чи смерті про їхні сім'ї держава подбає. Аби люди хотіли йти в армію та воювати, треба їх забезпечувати, та коли до цього доходить, то Кабмін відразу стає дуже економним і весь час скаржить, що бракує грошей. За нинішніх умов до війська треба йти з усім своїм – від шкарпеток до касок. Чоловіки, яких звинувачують в

ухиланні від призову, хочуть і мають право отримати гарантії, що їхніх дітей, жінок і старих батьків не кинуть напризволяще. Утім, побоювання такі наразі даремні. Адже до системи тилового забезпечення МО прийшла нова команда, сформована з волонтерів, і проблеми забезпечення мобілізованих вже переважно в минулому. А нещодавною постановою Кабміну встановлюється гідне грошове забезпечення для воjakів та винагорода за знищення техніку ворога.

СКЛАЛИ ЗБРОЮ

ТИШКОМ-НИШКОМ ВИЙШЛИ З ПРОФСПІЛКИ

Працівники Долинської РДА Кіровоградської області, за винятком одного члена, вийшли з профспілки. Ця звістка була для обкому профспілки працівників державних установ не тільки громом посеред ясно-го неба. Вихід з профспілки тишком-нишком нагадає удар в спину: і щодо умислу, і щодо процедури, яка була шита білими нитками. Первинна профорганізація Долинської РДА була не з найгірших за згуртованістю і активністю, тож за логікою речей мала б і надалі показувати приклад іншим, та зась... Ініціатори розвалу певно вирішили: краще «сховатися в кущі» і мовчки спостерігати, що відбувається в країні і державній службі. Щоправда, така позиція аж ніяк не поєднується з освіченими, свідомими працівниками державної РДА. Прикро, що саме державні люди окремої території, за долю яких профспілка держустанов зламала не один спис, як кажуть, склали зброю.

Віктор ФЕДОТОВ,
Марія ІВАНОВА

м. Кіровоград

Хто вніс розбрат у колись сильну первинку, не зрозуміло, але сірник розгорівся і переріс у доленосні збори. Готуючи таке зібрання, ініціатори навіть не подумали, що їхня політика йде в розрив із стратегією облдержадміністрації, яка в рамках тристоронньої соціально-економічної ради багато років співпрацює з Федерацією профспілок області, її членськими організаціями, в тому числі обкомом профспілки працівників держустанов. На її засіданнях розглядаються життєво важливі питання, сторони дослухаються одна до одної задля пошуку виходу з тієї чи іншої ситуації.

Особливо зміцніли контакти з владою з приходом голови ОДА Сергія Кузьменка. Буквально за короткий час відбулося кілька плідних зустрічей керівників ОДА і ФПО. Зокрема, в результаті однієї такої зустрічі, що проходила з ініціативи ФПО на прохання профкому ДП «Криворізький гірничо-збагачувальний комбінат окислення руд» (Долинська), з приводу зарборгованості із зарплати, завдяки спільним зусиллям гроші працівникам терміново були виплачені. Саме профспілка підставила плече у виконанні одного з основних завдань РДА щодо забезпечення населення житлово-комунальними послугами. І, як кажуть, на вдячність отримали сюрприз від первинки адміністрації.

Цими днями Сергій Кузьменко та керівники структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств та відомств області взяли участь у зборах профспілкового активу, які організувала ФПО. Таких заходів, з конкретними результатами, вистачає, просто декому треба цікавитися тим, що відбувається, і бачити, так би мовити, далі власною ногою. До речі, очільник області не раз наголошував на необхідності громадського контролю, який здійснюють профспілки. Тільки такою має бути позиція, якщо ми взяли курс на Єврозою. У всьому світі наявність профспілки свідчить про перспективу певної організації чи галузі, додає їй іміджу.

Ділові взаємини між владою та органами профспілки склалися і в багатьох районах: укладені угоди про співпрацю, визначені конкретні зобов'язання, за які сторони звітують перед громадою. Координаційна рада профспілок Долинського району теж уклала угоду про співпрацю з РДА й об'єднанням роботодавців. У своїх зобов'язаннях за угодою райдержадміністрація пообіцяла сприяти створенню і збереженню первинних профспілкових організацій. За іронією долі профорганіза-

Сьогодні ЦК профспілки і членські організації стурбовані ситуацією, що склалася з оплатою праці держслужбовців, порушенням конституційного права громадян на працю (робота в умовах неповної зайнятості, вимушені відпустки без збереження зарплати). З цього приводу ЦК профспілки звернувся до Прем'єр-міністра України з проханням вжити заходів щодо передбачення в проекті Держбюджету України на 2015 рік видатків на оплату праці держслужбовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування в повному обсязі, відповідно до законодавства. Профспілки вважають, що підвищення соціального рівня життя українців має бути основою стратегічного курсу Уряду.

ція РДА показала «приклад». Хоча очікувалося, що саме вона стане співзвучачем у цій роботі, а та, проігнорувавши інтереси спілчанського загалу району, просто зійшла з дистанції. Спілчани РДА міркували по-іншому, меркантильно, ніби недалекі люди вдалися до простих арифметичних дій: скільки віддали профспілці і скільки отримали? Хоча таке мислення застаріле. У профспілку йдуть не для того, щоб отримувати подарунки і матеріальну допомогу, хоча й це не скасовується. У наймасовішій громадській організації гуртуються для виборювання вагомих соціальних переваг. Ідуть вирішення глобальних питань від первинних організацій надходять у вищі органи профспілки (обком, ФПО, ФПУ, ЦК) лише 30% внесків, а лівая їх частка – 70% залишається в первинці. І якщо вже на те пішло, то працівники обкому профспілки можуть розписати і надходження, і витрати, які не такі вже й малі. Тим більше, при обкомі фонду соціальної допомоги, з якого виділяється щорічно близько 100 тис. грн. Послугами фонду користу-

ються і спілчани Долинського району, тож будь-які обком безпідставні і некоректні. Обком профспілки працює прозоро та відкрито.

Так, не кращі часи переживають сьогодні країна і профспілки зокрема. Йде тотальний наступ на права трудящих, урізання соціальних пільг – досягнуте багаторічними зусиллями перекреслюється одним розчерком пера. Більше того, на державному рівні профспілки ігноруються, не виконуються закони, зокрема «Про соціальний діалог в Україні». Прийнято коаліційну угоду, в якій ні слова про людину праці. І в такий момент, коли треба заявляти про себе, домагатися, примусити владу почути профспілку, втеча з човна виглядає елементарною зрадою спілчанських інтересів. Профспілки сильні своїм членством. А коли їхні лави починають тріщати по всіх швах, це використовують ті, хто не зацікавлений у соціальному статусі держави. Жодна влада не піднесе переваги на тарілочки, їх треба здобувати і виборювати. Якщо запитати про громадянську позицію членів профспілки – працівників РДА, то вона буде нульовою, адже ніде й ніколи вони не заявляли про неї. А рахування грошей – це не позиція. Коли, як кажуть, припече, приміром, дійде до скорочення штату, тоді почнуть шукати захисту в профспілці.

Тепер щодо процедури виходу з профспілки. Її порушено, як кажуть, за всіма параграфами. По-перше, питання чомусь вирішувалися

лося на зборах колективу, а не на профспілкових, як належить. По-друге, були знехтувані низка статутних норм профспілки держустанов, що принижують її роль і гідність. По-третє, профком РДА ввів в оману спілчан щодо ненадання обкомом профспілки матеріальної допомоги її членам. Саме цей пункт був лейтмотивом зборів: не дають допомогу – немає сенсу перебувати в профспілці. Тобто шкурні інтереси понад усе. Прикро, коли профспілки різних галузей вирішують, як втрутитися у бюджетний процес, не допустити прийняття антисоціальних законопроектів, знаходяться винятки, які займають позицію «моя хата скраю» і чекають, коли хтось щось для них вирішить. Президія обкому профспілки вирішила: скасувати рішення первинної профорганізації Долинської РДА щодо виходу колективу організації з профспілки як таке, що суперечить статуту. Й останню крапку в своїй діяльності треба ставити правильно та гідно. Звісно, вихід організації з профспілки – це втрата, недоречність, удар, але одна ластівка весну не робить...

ПРИВІТАННЯ

З ЮВІЛЕЄМ!

Президія Кіцманської районної ради Профспілки працівників агропромислового комплексу щиро вітає голову Чернівецької обласної ради профспілки **СЕРЕЦЬКОГО Михайла Миколайовича** з 50-річчям! Ваш трудовий і життєвий шлях є неzapеречним взірцем сумлінного і вірного служіння як справі, так і людям. Особисті чесноти, високий професіоналізм, життєва мудрість, вміння перейматися долею людей стали надійною запорукою загального визнання, авторитету та глибокої поваги, якими Ви по праву користуєтесь. Нехай доля і надалі буде прихильною до Вас і подарує ще багато років творчого життя на радість родині, Вашим друзям, на користь справі. Щиро зичимо Вам доброго здоров'я, щастя, благополуччя, успіхів у всіх Ваших задумах і починаннях.

Михайло КОНДРАТ,
за дорученням президії Кіцманської районної ради
Профспілки працівників АПК, Чернівецька обл.

НАКИПИЛО

НАБОЛІЛИ ЗАПИТАННЯ МІНІСТРУ СОЦПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Кіровоградський обком профспілки працівників державних установ, реагуючи на звернення профспілкових організацій управлінь соціального захисту населення, звернувся до міністра соціальної політики України Павла Розенка з низкою запитань, в надії знайти відповіді на них у головному державному органі країни, що забезпечує соціальний захист українців.

Віктор ФЕДОТОВ

голова Кіровоградського обкому профспілки працівників державних установ

управління проходять мільйонні соціальні виплати на підтримку малозабезпечених громадян, а вони самі потерпають від бідності, справно сплачуючи при цьому державні податки і збори. Чому голова Нафтану України при провальному курсі гривні має заявляти, що її зарплата нові роботи? Чому вони повинні працювати в постійному стресі, побоюючись чергової хвилі скорочень (останніми роками відбулося 12 таких скорочень)? Чому вони повинні виходити на роботу у вихідні і святкові дні без відповідної компенсації? Хіба на них не поширюється законодавство України? Чому держслужбовці, обслуговуючи відвідувачів, змушені за власні кошти купувати папір, ручки, заправляти картриджі, телефонувати за власних мобільних телефонів? Чому замість державних на ці цілі витрачаються профспілкові кошти? Чому працівники управлінь повинні облаштовувати свої робочі місця, робити самотужки ремонти в кабінетах? Чому при цьому вони мають отримувати мінімальну зарплату в 1218 грн (головний бухгалтер управління, приміром, після відрахувань «чистими» одержує 1100 грн)? Чому за роки незалежності країни так принизили державного службовця, що ветерани праці переходять на загальну пенсію? Через руки працівників

управлінь проходять мільйонні соціальні виплати на підтримку малозабезпечених громадян, а вони самі потерпають від бідності, справно сплачуючи при цьому державні податки і збори. Чому голова Нафтану України при провальному курсі гривні має заявляти, що її зарплата нові роботи? Чому вони повинні працювати в постійному стресі, побоюючись чергової хвилі скорочень (останніми роками відбулося 12 таких скорочень)? Чому вони повинні виходити на роботу у вихідні і святкові дні без відповідної компенсації? Хіба на них не поширюється законодавство України? Чому держслужбовці, обслуговуючи відвідувачів, змушені за власні кошти купувати папір, ручки, заправляти картриджі, телефонувати за власних мобільних телефонів? Чому замість державних на ці цілі витрачаються профспілкові кошти? Чому працівники управлінь повинні облаштовувати свої робочі місця, робити самотужки ремонти в кабінетах? Чому при цьому вони мають отримувати мінімальну зарплату в 1218 грн (головний бухгалтер управління, приміром, після відрахувань «чистими» одержує 1100 грн)? Чому за роки незалежності країни так принизили державного службовця, що ветерани праці переходять на загальну пенсію? Через руки працівників

управлінь проходять мільйонні соціальні виплати на підтримку малозабезпечених громадян, а вони самі потерпають від бідності, справно сплачуючи при цьому державні податки і збори. Чому голова Нафтану України при провальному курсі гривні має заявляти, що її зарплата нові роботи? Чому вони повинні працювати в постійному стресі, побоюючись чергової хвилі скорочень (останніми роками відбулося 12 таких скорочень)? Чому вони повинні виходити на роботу у вихідні і святкові дні без відповідної компенсації? Хіба на них не поширюється законодавство України? Чому держслужбовці, обслуговуючи відвідувачів, змушені за власні кошти купувати папір, ручки, заправляти картриджі, телефонувати за власних мобільних телефонів? Чому замість державних на ці цілі витрачаються профспілкові кошти? Чому працівники управлінь повинні облаштовувати свої робочі місця, робити самотужки ремонти в кабінетах? Чому при цьому вони мають отримувати мінімальну зарплату в 1218 грн (головний бухгалтер управління, приміром, після відрахувань «чистими» одержує 1100 грн)? Чому за роки незалежності країни так принизили державного службовця, що ветерани праці переходять на загальну пенсію? Через руки працівників

УШАНУВАННЯ

УКЛІН ВІД БОРИСА ОЛІЙНИКА

Сергій ШЕВЧЕНКО
заслужений журналіст України
Фото автора

У Києві в «золотій залі» Українського фонду культури 24 грудня 2014 року ніде було яблуку впасти. На творчий вечір видатного поета Бориса Олійника завітали численні шанувальники його таланту: працівники культури та освіти, діячі мистецтва, літератори, журналісти. Були тут і маститі Шевченківські лауреати, і зовсім юні обличчя... Подумалося: мабуть, і зала столичної опери буде малою, коли, дасть Бог, у жовтні 2015-го Борис Ілліч святкуватиме своє 80-річчя.

турної премії авторам кращих книжок української лірики.

Борис Олійник прийшов на творчу зустріч у костюмі з краваткою – офіційно-святково і водночас скромно, без орденів-медалей на грудях. Новенький знак лауреата – єдина нагорода на піджаку Героя України. Під руками на столі – примірники яскраво ілюстрованої книжки «Очима добра», що її поет видав для дівчини. Коли промовці величали його «легендою», ніякових і махав рукою – мовляв, то не про нього. Артистам-вокалістам, виконавцям пісень на його вірші тихенько, майже нечутно, підспівував. А в основній частині спілкування – натхненно читав нові поезії і, перебуваючи в добромому гуморі, питав аудиторію, чи не час зупинити читця, аби шанувальники вручають диплом, нагрудний знак та грошову частину літера-

Присутні навіть влаштували овацію після напручуд проникливих творів.

Вів творчий вечір поет Михайло Шевченко. Вітали корифея Слова друзі, побратими, колеги, серед яких – відомий письменник лауреат Шевченківської премії Дмитро Іванов, заслужений журналіст України Олесь Білаш, член правління Українського фонду культури Володимир Мельничук. Вручали квіти художники, артисти, педагоги... Винавонець свята привітно усміхався, дякував, складаючи на стіл букети. А схвилюваній шанувальниці-вчительці, яка схилила перед писемником голову, низько вклонився сам.

Одно слово, був цього вечора Борис Ілліч самим собою – власне, як і завжди. І ліра його, як належить великому Поетові-громадянину, пробуджувала найдобріші почуття.

ЮВІЛЕЙ

З ВІДКРИТИМ СЕРЦЕМ – ДО ЛЮДЕЙ

Понад 35 років працює в профспілках нашого краю голова Закарпатської обласної профспілкової організації працівників культури, член Ради Федерації профспілок України Наталія Товтин. Більш як 20 років очолює вона обласну галузеву профспілку.

Сергій БАРАНЧИКОВ
завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

З багатьох позицій обком профспілки працівників культури є лідером серед галузевих профспілок області. Спільно з управлінням культури облдержадміністрації (начальник Юрій Глеба) у галузі укладено Колективну угоду, всі працюючі стовідсотково охоплені колективними договорами. З ініціативи профспілки проводяться галузеві спартакиади, футбольний турнір серед команд засобів масової інформації до Дня журналіс-

та пам'яті відомих закарпатських футболістів Карла Олага та Дмитра Калинича, виплачуються стипендії дітям-сиротам і дітям із малозабезпечених сімей, які навчаються в Ужгородському коледжі культури і мистецтва та музичному училищі ім. Д. Задора. Літній оздоровчий табір «Гармонія» для творчо обдарованих дітей, засновниками якого є управління культури ОДА і галузевий обком профспілки, у 2014 році нагороджено відзнакою Федерації профспілок України у номіна-

ції «Кращий заклад оздоровлення та відпочинку дітей».

Наталії Товтин присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України», її нагороджено нагрудним знаком ФПУ «Профспілка відзнака». Крім того, вона отримала приз Федерації профспілок України у Всеукраїнському конкурсі «Краща жінка – профспілковий лідер року».

Нещодавно голова Закарпатської облпрофгоспозації працівників культури Наталія Михайлівна Товтин відзначила свій ювілейний день народження. Керівники закладів та установ культури і мистецтва, профактивів, колеги високо цінують її багаторічну активну роботу в профспілках, постійну турботу про захист соціально-економічних прав та інтересів спілчан, утвердження духовності, справедливості, людяності.

Зичимо Вам, шановна Наталіє Михайлівно, міцного здоров'я, бадьорого настрою, безмежного щастя, добра, невгасаючої життєвої енергії, наснаги, сил і творчого натхнення, поваги та любові від близьких та рідних! Нехай найкращі перлини людських стосунків – любов, взаєморозуміння, злагода та щира повага оточуючих завжди зігравують та наповнюють життєдайною силою Ваше життя!

ДОПОМОГА

ВДЯЧНІСТЬ ЗА ПІДТРИМКУ

Марія ІВАНОВА
Кіровоградська обл.

На ім'я голови Кіровоградського обкому профспілки працівників будівництва і промбудматеріалів Григорія Святуну надійшов лист подяки від бійців 3-ї роти 17 БТРО, який було сформовано в Кіровограді. Воїни-земляки подякували за своєчасно надіслану будівельниками-спілчанами гуманітарну допомогу. Адже на передовій східного фронту України зігриває будь-яка зв'язка з рідного краю, високо цінується всіляка підтримка й допомога, завдяки яким легше долати труднощі воєнних буднів.

Обком профспілки будівельників не раз брав участь в акціях підтримки воїнів, які боронять територіальну цілісність України. Цього разу допомога була конкретно – комплекти теплого одягу. Про потреби армії Григорій Святун довідався у гуманітарному штабі. В кишеню кожного комплекту благодійники вклали записки: «Бажаємо і надалі з честю боронити рідну землю, давати відсіч ворогу і, головне, повертатися живими-здоровими та з перемогою».

Завжди підтримують захисників України й інші обкоми профспілок, Федерація профспілок області, допомагаючи вирішити нагальні проблеми матеріально-технічного та медичного забезпечення.

СЕМІНАР

ПЕРШИЙ ПРАВОВИЙ УРОК 2015-ГО

Ольга ЛОБАРЧУК
м. Львів

У Львівській обласній організації профспілки працівників освіти і науки України впродовж багатьох років актив збирається на навчання, яке відбувається у вигляді семінару. Так, у третій декаді січня голови міських, районних профорганізацій зібралися на дострокову передувала робота профспілкових юристів, зустрічі з керівниками профільного департаменту облдержадміністрації, вироблення спільної позиції з роботодавцем щодо збереження рівня зарплат і доплат освітянам. Це важливий мотиваційний момент профспілкового членства. Відбулася кількогадинна розмова присутніх із завідувачем відділу соціально-економічного захисту та зарплати обласної організації профспілки Мар'яном Калиним із приводу правових нюансів децентралізації бюджетних відносин та Закону України «Про державний бюджет на 2015 рік», змін до Бюджетного та Податкового кодексів. Йшлося про те, що тепер на зміну так званій «контрольній цифрі» коштів на освіту, яка затверджувалася на сесіях місцевих законодавчої влади, у зв'язку з децентралізацією коштів передбачається освітня субвенція з державного та місцевого бюджетів на здобуття середньої освіти, на поточні витрати загальноосвітньої школи – зарплату, оплату енергоносіїв, шкільні відділення навчально-виховних закладів. Під час обговорення джерел фінансування харчування дітей початкових класів зазначалося, що їх правові підстави слід шукати в законі про охорону дитинства та материнства і не дозволяти «звільняти руку» в освітній субвенцію.

Сьогодні у зв'язку із внесенням змін до чотирьох базових освітніх законів – ст. 12, 14, 25,

35, 36, 41 «Закону про освіту», ст. 11, 35 «Про дошкільну освіту», ст. 11, 21, 37 «Про загальну середню освіту», ст. 9, 14, 20, 21, 26 «Про позашкільну освіту» профлідерам необхідно володіти відповідною інформацією для проведення громадського контролю за дотриманням норм закону та соціального захисту спілчан. Відтепер невилатата зарплати понад місяць, як наголосив у своєму виступі перед аудиторією правовий інспектор профспілки освіти Мирон Малярчин, є привідом до накладання інспекцією штрафів на роботодавця в трикратному розмірі мінімальної зарплати та підставою для профспілки ініціювати трудовий спір. За прийняття на роботу без трудового договору – штраф у розмірі 30 мінімальних зарплат, тобто близько 30 тисяч гривень. Пенсійне забезпечення вчителів залишається при стажі 25 років. Перехідний період для призначення пенсії жінкам при страховому стажі 30 років і 55-річному стажу, з відповідного доданням по шість місяців, проведено до 2022 року.

Голови Золочівської та Жовківської районних організацій галузевої профспілки Людмила Бохан та Ірина Бродик внесли пропозицію врегулювати на рівні Регіональної угоди питання оплати за завідування кабінетами, щоб виключити превалування суб'єктивних моментів та особистих уподобань керівника. Вся важлива інформація, наголосила Марія Григорівна, яка надіслана електронною поштою в низові організації, має бути якнайширше оприлюднена: головами профкомів на п'ятихвилинках у школах, дитсадках, розміщена на Дошках профінформ чи у так званих Профспілкових кутках. Голова Франківської районної організації галузевої профспілки Львова Ярослав Галонко розповіла, що проводить своєрідний рейдвий похід у свої підприємстві, аби переконатися, що інформація про роботу загалом і соціальні кроки галузевої профспілки доводиться до пересічних спілчан. І це дає свій результат.

ЗА ПЕВНИХ ОБСТАВИН

ПОВЕРНЕННЯ КОШТІВ ЗА НЕВИКОРИСТАНУ ПУТІВКУ

? На початку березня 2014 року я отримав путівку до санаторію Криму за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, але отримати належне лікування так і не встиг. Як мені повернути сплачені за путівку кошти?

Виконавча дирекція Фонду соцстраху з тимчасової втрати працездатності розробила Тимчасовий порядок повернення коштів, перерахованих на рахунок робочого органу Фонду як часткова оплата вартості путівки, який затверджено постановою правління Фонду від 30.05.2014 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 24.06.2014 № 688/25465. Цей Тимчасовий порядок визначає умови повернення коштів, що перераховані на рахунок робочого органу Фонду соцстраху з тимчасової втрати працездатності (Фонд) як часткова оплата вартості путівки, відповідно до пункту 4.13 розділу IV Порядку отримання застрахованими особами і членами їх сімей санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду, затвердженого постановою правління Фонду від 25 лютого 2009 року № 12 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2009 року за № 339/16355 (Порядок № 12).

Дія цього Тимчасового порядку поширюється на випадки, що стосуються неможливості отримання або отримання не в повному обсязі застрахованими особами (добровільно застрахованими особами) і членами їхніх сімей послуг із санаторно-курортного лікування в період з 1 берез-

ня 2014 року в санаторно-курортних закладах, розташованих на території Автономної Республіки Крим, з причини відмови надання зазначених послуг цими закладами. Повернення часткової оплати вартості путівки проводиться на підставі таких документів, наданих страхувальником: – заяви застрахованої особи із зазначенням причин щодо неможливості використання путівки (повністю або частково) протягом терміну її дії в санаторно-курортному закладі; – звернення страхувальника за підписом керівника, головного бухгалтера та голови (уповноваженого) комісії із соцстрахування підприємства, установи, організації із загальнообов'язкового державного соцстрахування в зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням (комісія (упов-

фактичного строку перебування, що завірені підписом керівника та скріплені печаткою санаторно-курортного закладу (надається у разі отримання санаторно-курортного лікування); – копії квитанції до прибуткового касового ордеру про сплату застрахованою особою часткової вартості путівки на рахунок ро-

штів, що перераховані як часткова оплата вартості путівки. У разі неможливості використання застрахованою особою путівки протягом усього строку надання послуг із санаторно-курортного лікування страхувальник повертає її районній, міжрайонній, міській виконавчій дирекції відділення Фонду.

Повернення коштів часткової оплати вартості путівки, яка повністю або частково не була використана застрахованою особою, здійснюється районною, міжрайонною, міською виконавчою дирекцією відділення Фонду повністю або в пропорційних розмірах за фактично ненадані послуги із санаторно-курортного лікування.

новажений) із соцстрахування; – копії заповненого зворотного талона до путівки або довідки про факт перебування в санаторно-курортному закладі із зазначенням прізвища, імені, по батькові застрахованої особи і члена її сім'ї,

бочого органу Фонду або платіжного доручення про перерахування часткової вартості путівки. Районна, міжрайонна, міська виконавча дирекція відділення Фонду надсилає звернення до виконавчої дирекції відділення Фонду про повернення ко-

У такому випадку комісія (уповноважений) із соцстрахування може приймати рішення про виділення застрахованій особі протягом календарного року путівки до іншого санаторно-курортного закладу в порядку та на умовах, визначених Порядком № 12.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

НАДАННЯ ПІЛЬГ ІНВАЛІДАМ І ГРУПИ

? Які пільги передбачені для інвалідів І групи загального заохорювання?

Правовий статус інвалідів загального захворювання, а також надання інвалідам пільг регулюються ЗУ «Про основи соціальної захищеності інвалідів України» (Закон). Фінансування заходів щодо соціальної захищеності інвалідів і дітей-інвалідів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, зокрема Фондом соціального захисту інвалідів, місцевих бюджетів, а також органами місцевого самоврядування за місцевими про-

грамами соцзахисту окремих категорій населення за рахунок коштів місцевих бюджетів. Відповідно до ст. 38, 37, 38 Закону матеріальне, соціально-побутове й медичне забезпечення інвалідів здійснюється в вигляді грошових виплат (пенсій, допомог, одноразових виплат), забезпечення медикаментами, технічними й іншими засобами, включаючи друківані видання із спеціальним шрифтом, звукопідсилювальну апаратуру та аналізатори, а також шляхом надання послуг з медичної, соціальної, трудової і професійної реабілітації, побутового

та торговельного обслуговування. Види необхідної матеріальної, соціально-побутової і медичної допомоги інвалідам визначають органи МСЕК в індивідуальній програмі реабілітації. Інвалідам і дітям-інвалідам надаються безплатно або на пільгових умовах послуги із соціально-побутового і медичного обслуговування, технічні та інші засоби реабілітації (засоби для пересування, протезні виробы, сурдо-технічні засоби, мобільні телефони для письмового спілкування тощо), виробы медичного призначення (індивідуальні пристрої, протези очей, зубів, шелеп,

окуляри, слухові та голосоутворювальні апарати, ендопротези, сечо- та калоприймачі тощо) на підставі індивідуальної програми реабілітації, автомобілі – за наявності відповідного медичного висновку. Після смерті інваліда, дитини-інваліда автомобіль, виданий безплатно чи на пільгових умовах, зокрема визнаний гуманітарною допомогою, за бажанням членів його сім'ї може бути переданий у їхню власність безплатно. Технічні та інші засоби реабілітації можуть бути залишені у власності членів сім'ї померлого інваліда, дитини-інваліда.

ЛИСТ

ПОВІРКА ЛІЧИЛЬНИКІВ ЗА РАХУНОК ВИКОНАВЦЯ

До ФПУ надійшов лист від депутата Київської міської ради, члена постійної комісії з питань житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу М. О. Терентьєва, в якому він звертає увагу громадян на неправомірність вимог ПАТ «Київенерго» та ПАТ «Київводоканал» стосовно повірки лічильників за кошти мешканців.

«Постановою Кабінету Міністрів України № 532 від 1 жовтня 2014 року внесені зміни до Порядку формування тарифів на водопостачання та водовідведення, а також на послуги з утримання будинків, споруд і прибудинкової території, яким передбачено механізм відшкодування витрат з періодичної повірки, обслуговування і ремонту квартирних засобів обліку води та теплової енергії. Зокрема, в п. 79 Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води зазначено, що до складу витрат на збут послуг з централізованого постачання гарячої води включаються витрати на проведення планових періодичних повірок засобів обліку гарячої та холодної води, в тому числі демонтаж, транспортування та монтаж після повірки, розпломбування та опломбування. Аналогічний підхід передбачено п. 16 Порядку формування тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення і для квартирних засобів обліку холодної води. Наводимо добірку з нормативно-правових актів:

Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»

Стаття 28. Повірка засобів виміральної техніки Порядком подання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, – власниками засобів виміральної техніки (результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду) на періодичну повірку цих засобів та оплати за роботи, пов'язані з повіркою, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) зазначених засобів виміральної техніки здійснюються за рахунок підприємств і організацій, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630)

Порядок обліку та оплати послуг (п. 9. У квартирі (будинку садибного типу) роботи з установлення засобів обліку води і теплової енергії (квартирні засоби обліку) проводиться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача. Квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік.

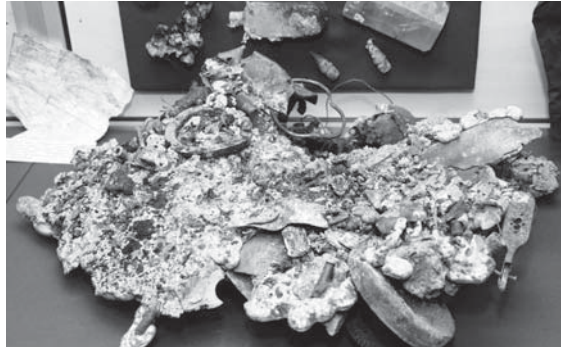
Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) квартирних засобів обліку проводиться за рахунок виконавця (виконавцем послуг згідно із ЗУ № 1198 від 10.04.2014 «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення розрахунків за енергоносії» є ПАТ «Київенерго» та ПАТ «Київводоканал»).

Оплата послуг за показаннями квартирних засобів обліку проводиться лише в разі здійснення обліку в усіх точках розбору холодної та гарячої води в квартирі незалежно від наявності засобів обліку на в входах у багатоквартирний будинок. Справління плати за нормативами (нормами) споживання за наявності квартирних засобів обліку без урахування їх показань не допускається, за винятком випадків, передбачених абзацом п'ятим п. 16 цих Правил (несправності засобів обліку води і теплової енергії, що не підлягає усуненню). Виконавець і споживач не мають права відмовлятися від врахування показань засобів обліку.

Постанова Вищого адміністративного суду України від 07.02.2013 за № К/9991/29412/12 ... проведення періодичної повірки, обслуговування і ремонту квартирних засобів обліку води та теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтажу після повірки, здійснюється за рахунок виконавця зазначених послуг. ...»

Бронежилет, пробитий кулею, наче аркуш паперу

Те, що лишається від БМД після її знищення

Прапор України

Куток сучасної війни

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»

Фото автора

Танк IC-3

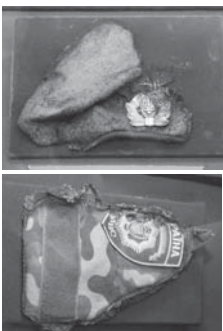
Номерні знаки від автомобілів

Бронеавтомобіль «Кузнечик»

Уламки від снарядів

Обгоріла Біблія

Чись особисті речі

Кевларові шоломи. Кажуть, що вони найміцніші

Частина реактивного снаряда «Ураган»

Нещодавно у Національному військово-історичному музеї, що на вулиці Грушевського у Києві, почала діяти нова експозиція, присвячена війні на Донбасі. Експонати виставки вражають. Тут і пробиті наскрізь, наче аркуш паперу, бронежилети, розірвані кевларові шоломи від обстрілів «Градів» та «Ураганів», особисті речі вояків, які поклали своє життя на полі бою. Також представлено снаряди, які використовувалися під час бойових дій, і ті, що не розірвалися, і те, що залишається після вибуху цієї страшної зброї. Здається, якщо підійти ближче, то навіть відчуваеш запах снарядів, пороху та диму. Деякі експонати розміщено просто на вулиці. Це ІС-3, який терористи зняли з п'єдесталу, полагодили двигун і використовували для психологічного тиску на бійців ЗС України, бронеавтомобіль «Кузнечик», який волонтери переробили зі старого УАЗа та передали батальйону «Київська Русь». Поруч – реактивний снаряд від системи залпового вогню «Смерч». Експозиція доволі цікава та пізнавальна, надто для тих, хто дізнається про перебіг подій на сході лише з новин по телебаченню. Адже побачити по телевізору і на власні очі – це абсолютно різні речі.

І ТАК БУВАЄ...

У селищі з назвою Монові (Monowi) в американському штаті Небраска лишилася одна-єдина мешканка – 77-річна Елсі Ейлер. Живе вона в трейлері, поряд – харчівня з пишною назвою «Таверна Монові», в якій Елсі працює й де, власне, годується. А ще підробляє в

бібліотеці – невеличкому будиночку з фондом у 5 тис. книжок, що дісталися жінці у спадок від покійного чоловіка. Хто в книгозбірні головний відвідувач? Звісно, вона ж! А заодно Елсі Ейлер взяла на себе й клопіт щодо місцевого самоврядування: стала мером Монові. Між іншим, має непогану зарплатню, котра й дозволяє їй без проблем практикуватися одразу в двох названих

професіях – кухар і бібліотекар. Та жити із смаком та задоволенням. Монові ніколи не було селищем великим, тут мешкали максимум 150 людей, та й то за переписом 1930 року. За тих часів селища росли мов гриби, а згодом приблизно з такою ж швидкістю втрачали населення: техніка заміняла десятки й сотні сільськогосподарських працівників, тож люди у по-

шуках роботи вирушали до великих міст. Колись наповнені життям села поступово вмирили. Щодо Монові, то воно існує до сьогодні лише завдяки зусиллям та оптимізму Елсі Ейлер, бо з 2000-го тут лишилися тільки вона з чоловіком Руді. Через кілька років він помер, заповівши жінці доглядати селище. Саме це вона з успіхом і робить, при цьому запевняє, що само-

ність теж має свої привабливі сторони. До ті «Таверни» подеколи навідується «транзитники» або старенькі люди з ближчих сіл, діляться новинами й запитують, чи все спокійно в Монові. А втім, кожен причетний знає, що Елсі впорається з будь-якими труднощами, бо має сили й характер. Сама ж вона впевнена: люди неодмінно повернуться сюди, й у селищі знову вируватиме життя!

НЕМОВ ЖИВА ІСТОРІЯ

КОЗАЦЬКИЙ ПОБУТ І ЗВИЧАЇ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Неподалік всесвітньо відомої завдяки школі живопису Петриківки на Дніпропетровщині, в селі Гречане, розташовано етнографічний центр «Козацький хутір Галушківка». Засновники його – запорозькі козаки, котрі оселилися на території Дикого Поля ще з кінця XVII століття. Сьогодні це фактично заповідне місце, власне – скансен, музей під відкритим небом. Тут експонуються передусім три селянські садиби – шоправда, зразка вже XIX століття, але збережені, справжні, дерев'яні. Перша – обличчя й голос Історії: етнографічний музей з двома основними експозиціями: Музей сільсько-го побуту й Музей Хреста. Останній є унікальним для України музеєм, його створено на базі колекції наукового співробітника Інституту соціальних досліджень Віктора Векленка, історика, археолога, автора книги «Натільні хрести Самар-Богородицької фортеці», який багато років вивчає історію Дніпропетровщини за натільними хрестами наших предків (mtr-pragoslavivya.org.ua). Експонати музею – це православні хрести, й тут близько 2 тис. не лише натільних, а й наперсних, ручних православних, католицьких й греко-католицьких хрестів з металу, дерева та кераміки, що створювалися в різні часи й епохи, починаючи від Київської Русі й до XX століття. А згадана книга дослідника стала першим в Україні посібником із створення історії – науки, що вивчає історію та іконографію Хреста. Експонати зібрано у 17 областях України. Музей сільського побуту якнайкраще передає атмосферу життя та звичаїв наших предків. Збережено тогочасні меблі, ужиткові речі, а найцікавіше – то колекція козацької зброї. Бойових раритетів таки чимало: пістолі, шаблі, бомбарди, фальконети тощо. У козацькому хуторі є й так звана садиба художника. За описом 100travels.com.ua, це своєрідний готель, де на гостей хутора в будь-який час чекають затишок та добрий відпочинок. Звісно, є й шинок, і найсмачніші українські страви, що гарно допомагають відвідувачам поновлювати сили після екскурсії. До речі, городина вирощується тут-таки, на території садиби, отже, все стовідсотково натурально, без найменших додатків-домішок. Ще одне приміщення – майстерні, де регулярно проводяться майстер-класи з петриківського розпису та гончарства. Згодом планується відкрити й кухню, де також можна буде дістати принаймні початкові знання з цього виду майстерності (там же).

ЄВРОПА ЗБЛИЗЬКА | ГОРА ДИВ

«НЕ ВТРАЧАЮЧИ СВОЄЇ ВЕЛИЧІ...»

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Гір на світі багато, проте ця особлива. Навіть її родову назву пишуть з великої літери: Гора. Безлюдна колись скеля, заввишки 80 м, з крутими схилами, на північному заході Франції, що об неї розбиваються води Атлантики, звалася в давні часи Могильною Горкою. Це утворення з граніту, й він такий міцний, що впродовж тисячоліть не піддається ерозії. Вважалось, що кельти використовували ці місця для поховань, а їхні друїди вклонялися тут сонцю, що заходить. За однією з легенд, саме на Могильній Горі поховано Юлія Цезаря – в золотій домовині, в золотих сандалях... Будучи попервах частиною материка, Гора (й земля довкіл) давно перетворилася на острів, і лише двічі на добу, під час відпливу, море оголоє мулисті дно, створюючи доволі небезпечний шестикілометровий «коридор».

Пам'ятає казку О. Пушкіна: «В свєте ж вот каково чудо/Остров на море лежит/Град на острове стоить/С златоголавими церквами...». Так, ідеться про неперевершений за красою французький острів-фортецю Мон-Сен-Мішель (Гора Архангела Михайла). Відомий він передусім завдяки абатству бенедиктинців, що будувалося впродовж XI–XVI століть як типовий середньовічний французький укріплений монастир. Власна історія Мон-Сен-Мішель, оповідає otherreal.net, починається 708 року, коли якомусь єпископу на ім'я Обер уві сні явився архангел Михайл і наказав збудувати на Могильній Горі каплицю. Обер зволивав, і навіть друга поява архангела його не переконала. Тоді Михайл явився втретє, повторив наказ і вдарив непослуха по лобу променистим перстом. Прокинувшись, Обер (пізніше зарахований до лику святих) намацав на черепі вм'ятину й, уже не роздумуючи, вирушив до Гори. Будівництво каплиці супроводжували дива, кожне з яких у той чи інший спосіб сприяло роботі та притягання цього місця. Справді, прочани потяглися тисячами – заслужити покровительство архангела Михайла, охоронця від усякого зла. Багато хто з них гинув у зибучих пісках, не розрахувавши власних сил та «сюрпризів» природи, чимало людей знову ж таки дивом рятувалися. Річ у тім, що

відплив у бухті починається завжди несподівано, на очах проступає пісок, але він дуже підступний: щільний, схожий на мул, а змішується з водою, перетворюється на глинопобудову масу, що швидко затягує всякого необачного в свої надра. Про цю властивість зибучих пісків писали мало не всі французькі класики – від Гюго до Мопассана. Зибучи, звісно, дали добру поживу для безлічі легенд – про тих, хто безслідно зникла разом з возами та кіньми, про припливи, що швидко наздоганяють самотнього вершника, тощо.

На початку XIII століття пожежа повністю винищила абатство, й французький король Філіпп II розпочав нове будівництво – славетний нині Ла-Мервей (французькою «диво»). Архітектурний шедевр було

французьким містом, котре англійці не змогли захопити, й через короткий час слава про місто-острів розійшлася по світу. В цей період сталося ще одне непояснюване диво: масове паломництво дітей віком від 7 до 15 років. Тисячі хлопчиків і дівчаток з Польщі, Фландрії, Німеччини, Швейцарії – мало не з усієї Європи – полишали свої домівки, збиралися у Франції, шикувалися в колони та йшли, скандуючи: «В ім'я Господне ми крокуємо, до Сен-Мішеля ідемо!». Дорослі не наважувалися перешкоджати їм... (otherreal.net).

З часом монастирське життя погіршувалося, фортеця перетворилася на в'язницю, куди королі, включно з Наполеоном, засиляли непокірних аристократів, священників, політичних діячів, вигадуючи для не-

Мон-Сен-Мішель – острів-фортеця, архітектурна перлина християнства

споруджено за 17 років, неймовірно короткий для того часу термін. Третій поверх у західному крилі мав вигляд криїтої галереї – «притулок спокою», призначений для читання, роздумів, прогулянок ченців. Галерея ніби висить між небом і землею, й недаремно один з літописців монастиря зауважив, що вона «дозволяла Господу спуститися до людини, не втративши своєї величі».

Здавалося б, Сен-Мішель був долібере захищений. Під час Столітньої війни між Францією та Англією (1337–1453) він лишився єдиним

щасних дедалі жажливіші тортури. Лише 1863 року в'язницю закрили, а Мон-Сен-Мішель було оголошено національним надбутком.

З того часу починається історія нових прочан – туристів. У 1897 році башню собору було увічнено неоготичним шпилем і 500-кілограмовою позолоченою фігурою архангела Михайла. Збудовано дамбу, що уможливила безпечний шлях до Сен-Мішеля. У 1965–1966 роках монастир відсвяткував своє тисячоліття, а 1979-го його визнано всесвітньою спадщиною ЮНЕСКО.

«ТРИ СХОДИНКИ» ДО НЕБЕС

Як і будь-яке старовинне французьке місто, Сен-Мішель має власний герб – герб абатства. На ньому зображено розпис черепашок чорного кольору, переплетених геральдичними ліліями Франції. Черепашки нагадують про паломництво, оскільки

були специфічною ознакою прочан, а лілії промовляють про те, що французька корона опікується монастирем та фортецею. Кількість людей, котрі щороку відвідують Мон-Сен-Мішель, перевищує 2,5 мільйона. Багато хто приїжджає не лише огляну-

ти пам'ятки, дізнатися про історію монастиря, помилуватися чарівним видом на океан і континент з абатських стін. Адже не менш захопливо видовище – приплив, його амплітуда найсильніша на всьому європейському узбережжі Атлантики, за кілька годин морські хвилі до-

лають кілька кілометрів, бо їхня швидкість неймовірна (там же). Крім того, як переказують, ввечері й уночі Сен-Мішель особливо вражає уяву своєю величчю, казковістю й таємничістю, створюючи враження, що іще «дві-три сходинки» – й сянеш горніх висот...

СПОРТ

СЕМЕНОВ – КРАЩИЙ У СІЧНІ

Експертною комісією Національного олімпійського комітету найкращим спортсменом країни у січні визнано біатлоніста Сергія Семенова, а його особистий наставник і батько Олександр Семенов став найкращим тренером першого місяця року. Перший титул найкращого спортсмена місяця в Україні Сергій Семенов виборов завдяки вдалому виступу на чемпіонаті Європи з біатлону, який приймало естонське місто Отепя. Наш співвітчизник в індивідуальній гонці здобув «срібло» континентального гатунку. Варто зазначити, що саме з медалі Сергія Семенова розпочався для українських біатлоністів новий сезон – на першому етапі Кубка світу в Остерсунді українець здобув «срібло» в індивідуальній гонці серед чоловіків.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ ЮВІЛЕЙНОЇ СПАРТАКІАДИ

ЗАВОДСЬКИЙ СПОРТ: ПРОДОВЖЕННЯ ЛІТОПISУ

Це спортивне свято у Северодонецьку, який зараз є адміністративним центром Луганської області, розпочалося незвично. Голова міської ради профспілок та профкомів Северодонецького об'єднання «Азот», член Ради ФПУ Валерій Черниш поздоровив численних активістів та гостей, що зібралися у конференц-залі заводського музею, з відновленням роботи містоутворюючого підприємства...

«Для занять спортом, здорового способу життя у нас створено всі умови, – ділиться один із призерів ювілейної спартакіади, ентузіаст волейболу, апаратник цеху аміаку Володимир Покущенко, який і доньку виховав неабиякою спортсменкою. – От і нещодавно поруч із головною прохідною почав діяти ще один спортзал. Між іншим, свої команди є й у керівництва «Азоту», профкому. Маємо змогу показувати спортивну майстерність не тільки у своєму місті, а й на спортивних підприємствах. Дуже цікаво, наприклад, була спартакіада всього нашого холдингу «ОСТХЕМ» у Рівному. Спорт теж значною мірою сприяє єдності України».

Неабиякими подарунками учасникам свята стали концерт артистів Палацу культури хіміків і щойно видані профкомом книги – ветерана журналістики Віталія Бутова «Творці спортивної слави «Азоту» та буклет тренера футбольної команди «Хімік» Миколи Курінного про рідний футбольний клуб. У виданнях з унікальними фотознімками йдеться про історію, сучасний розвиток спортивного руху в трудовому колективі.

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ
спеціально для «ПВ»

Під час вимушеного простою підприємства, спричиненого відомими обставинами, профспілка разом з керівниками поцікувалася про збереження соціальних пільг та гарантій, починаючи із заробітної плати. На хімічному велетні після звільнення міста повним ходом тривали ремонтні роботи, підготовка до пуску виробництва мінеральних добрив.

«За всіх обставин, – зазначив Валерій Черниш, – анітрохи не збавляла обертів спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота. Отож зараз ми підбиваємо підсумки своєї ювілейної 50-ї спартакіади».

Голова профспілкового спортклубу «Хімік» Володимир Волков нага-

дав, що історія розвитку спортивного руху в місті хіміків на всіх етапах спирається на ентузіазм профспілкових активістів головного підприємства, які виступають і організаторами, й учасниками змагань. Цікаво, що профком, його спортклуб організують також окремі змагання для вже непрацюючих ветеранів-азотівців, учнів базових навчальних закладів підприємства.

Як годиться на такому святі, вшановували чемпіонів, призерів змагань із різних видів спартакіади – легкої атлетики, стрільби, плавання, настільного тенісу, ігрових турнірів, зльоту туристів тощо. Ті, хто відзначився у командних та особистих першостях, отримали кубки, грамоти й подарунки – м'ячі, ракетки, інший спортінвентар.

ФЕХТУВАННЯ | УКРАЇНА ТРИУМФУЄ НА ЕТАПІ В АФІНАХ

НЕ ЗАЛИШИЛИ РОСІЇ ЖОДНИХ ШАНСІВ

На етапі Кубка світу з фехтування на шаблях, який в останні дні січня приймала грецька столиця, українські майстрині триумфували в особистому і командному заліках, в обох випадках здолавши у фіналі російських спортсменок.

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Другу перемогу на етапі сезону 2014/2015 років здобула наша найтитулованіша «мушкетерка» Ольга Харлан. Наша

співвітчизниця у півфіналі здобула перемогу над американкою Дагмарой Вожняк (15:13), а у не менш драматичному вирішальному поєдинку на один переможний укол випередила одвічну суперницю – росіянку Софію Великую (15:14). Примітно, що у першому переможно-

му фіналі цього сезону Харлан на Гран-прі у Нью-Йорку так само перемогла спортсменку з Росії (15:12). Інші представниці України в індивідуальній першості на афінському помості виступили не так вдало: Ольга Жовнір фінішувала 26-ю, на 38-й позиції за-

КОРОТКО

СТРІЛЬБА З ЛУКА

ВИЗНАЧИЛИ ЧЕМПІОНІВ УКРАЇНИ

З 26 по 30 січня у Сумах тривала національна першість зі стрільби з лука серед дорослих та юніорів у приміщенні. За найвищі нагороди змагалося понад 210 спортсменів, які представляли збірні команди восьми областей України та Києва.

Легкоатлетичний манеж Сумської Української академії банківської справи Національного банку України не вперше став майданчиком для визначення найкращих стрільців з лука нашої країни. На змаганнях були присутні почесні гості – голова Сумського обласного відділення НОК, призерка Олімпійських ігор з біатлону Олена Петрова, віце-президенти Федерації стрільби із лука України Валерій Булко та Віктор Сидорук, президент Федерації стрільби з лука у Сумській області Сергій Холодов та ін. У командних змаганнях дорослих серед чоловіків перемогу святкували господарі змагань, серед жі-

ночних колективів триумфували «Львів-1». У юніорів першість вибороли «Чернівці-1» у чоловіків і «Львів-1» у жінок. В індивідуальному заліку найсильнішими стали Антон Ладіков (Харків-2) і Катерина Палеха (Львів), серед юніорів – Олег Рожко (Львів) та Софія Гнип (Львів). Переможці та призерки чемпіонату були нагороджені кубками, медалями, грамотами та цінними подарунками від Сумського обласного відділення НОК України. Варто зазначити, що цей турнір став етапом відбору до складу збірної команди України на чемпіонат Європи, який з 23 лютого по 1 березня прийматиме місто Коппер (Словенія).

ОЛІМПІЗМ

ВОГОНЬ ПОНЕСУТЬ 10 ТИСЯЧ ФАКЕЛОНОСЦІВ

Стали відомими деякі подробиці майбутньої естафети олімпійського вогню, яка передуватиме головним спортивним стартам чотириріччя у бразильському Ріо-де-Жанейро.

Церемонія запалення олімпійського вогню відбудеться у травні 2016 року традиційно у грецькій Олімпії і завершить свою ходу 5 серпня на стадіоні «Маракана» у Ріо-де-Жанейро, де й прохочитиме урочиста церемонія відкриття Ігор. XXXI Олімпіада, нагадаємо, відбудеться у Ріо-де-Жанейро з 5 по 21 серпня 2016 року.

Естафета триватиме від 90 до 100 днів, факел олімпійського вогню понесуть близько 10 тисяч факелоносців. Загальна дистанція естафети становитиме понад 19 тисяч кілометрів. Олімпійський факел відвідає усі 26 столиць штатів і федеральний округ Бразилії, побуває у 250 містах і населених пунктах країни.

